

Stämmohandling

Centerpartiet Västmanlands
Distriktsstämma
Arboga 2019-04-13

Innehållsförteckning

Program	3
Förslag till föredragningslista	4
Förslag till stämмоordning	5
§ 7 Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi	6
§ 8 Revisorernas berättelse	16
§9 Balans- och resultaträkning	17
§12, a Policy gällande Centerpartiets verksamhet	18
§12, b Regionuppdrag 2018 – 2022	21
§13 Verksamhetsplan och budget 2019	22
§14 Behandling av motioner	25

Program

09.00 - Kaffe och ombudsregistrering

09.30 – Stämman öppnas

12.00 - Lunch på Restaurang Stadskällaren, gångväg ca 50 meter

13.00 - Stämman återupptas

14.00 - EU-valet med Fredrick Federley

14.40 - Stämman återupptas, kaffe

15.30 ca Stämman avslutas

Förslag till föredragningslista

- 1) Distriktsstämman öppnas
- 2) Val av mötesfunktionärer
 - a) mötesordföranden
 - b) sekreterare
 - c) protokolljusterare
 - d) rösträknare
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Antal ombud och fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Fastställande av stämмоordning
- 7) Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi
- 8) Revisorernas berättelse
- 9) Fastställande av balans- och resultaträkning
- 10) Resultatdisposition
- 11) Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 12) Informationspunkter
 - a) Information om policy gällande Centerpartiets verksamhet.
 - b) Regionuppdrag 2018-2022
 - c) EU-valet
- 13) Information om verksamhetsplan och budget för 2019
- 14) Behandling av motioner
- 15) Redogörelse av valberedningens arbete
- 16) Beslut om arvoden och reseersättningar
- 17) Beslut om antal ledamöter i distriktsstyrelsen
- 18) Val av distriktsordförande
- 19) Val av vice distriktsordförande
- 20) Val av övriga ledamöter i distriktsstyrelsen
- 21) Val av två revisorer samt ersättare
- 22) Fastställande av antalet ombud vid kommande distriktsstämma
- 23) Val av ombud samt ersättare i förtroenderådet
- 24) Val av ombud samt ersättare till partistämman (val på 2 år)
- 25) Val av ombud samt ersättare till Bygdegårdarnas distriktsstyrelse
- 26) Val av ombud samt ersättare till SVs avdelningsstämma 2020
- 27) Val av valberedning
- 28) Fastställande av medlemsavgift och serviceavgift för distriktet år 2019
- 29) Rapporter
- 30) Vid stämman väckta frågor
- 31) Distriktsstämman avslutas

Förslag till stämмоordning

För att skapa en god hantering av samtliga motioner föreslås att följande stämмоordning gäller under distriktsstämman.

Talartid – Det föreligger ingen direkt begränsning av talartid.

Replikrätt och replikskiften – Replik kan den som anser sig bli apostroferad (omnämnd av tidigare talare) begära. Den styrelseledamot från distriktsstyrelsen som är föredragande har omedelbar replikrätt, utan att ha blivit direkt appostroferad. Stämmopresidiet är de som beviljar replik.

Streck i debatten – Stämmopresidiet har rätt att dra streck i debatten när inga nya argument eller yrkanden för debatten framåt. Vid streck i debatten får ingen ytterligare begära ordet och alla yrkanden ska redogöras för. Även enskilt ombud kan begära streck i debatten.

Utöver ovan nämnda regler gäller följande enligt Centerpartiets stadgar:

- Yttrande- och förslagsrätt tillkommer varje medlem med medlemsrättigheter i distriktets kretsar.
- Rösträtt har kretsarnas valda ombud samt distriktsstyrelsen.

Förslag till beslut:

Att anta angiven stämмоordning.

§ 7 Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi

Verksamhetsberättelse 2018

Inledning

År 2018 har varit ett händelserikt och spännande år på många sätt och på många nivåer och områden. Dels var det ett händelserikt valår med många engagerade Centerpartister runt om i Västmanland som gjorde så att vi fick det bästa resultatet på 30 år. Men också ett år som kräver eftertanke.

Om vi synar först valresultatet så nådde vi vårt röstmål på 11.400 röster.

Dock gav detta inte vårt efterlängtnade riksdagsmandat, och efter svåra och långa förhandlingar landade detta i att vi kom i majoritet i Regionen och i flertalet kommuner. Ett fantastiskt resultat som vi alla ska glädjas åt, även fast vi har nya partier på olika håll att samarbeta med. Vi har flyttat fram våra positioner som vi ska bygga på till nästa val.

Då det gäller eftertanke, så är det mycket jag skulle vilja omnämna men ska hålla mig kort. En sak att nämna är att vi ska självklart syna vårt valresultat, vårt kampanjande och våra aktiviteter, och göra detta ännu bättre till nästa val. Ytterligare samverka tillsammans i hela Västmanland. En annan sak är att populistaktivismen och högerkonservatismen sprider sig över Sverige som vi bevittnar i hög utsträckning. Här ska vi Centerpartister stå stadiga och visa den kurs som vi tidigt satt ut. Detta ska vi aldrig sluta kämpa för.

Jag vill även skänka eftertanke gällande varför vi först kom in i politiken – vad som gjorde att vi blev engagerade.

Vi har fantastiska krafter i oss Centerpartister. Alla har minst en anledning i varför vi är politiker. Vare sig är om det är miljö, företagande, decentralisering, levande landsbygd eller någon annan anledning så måste vi visa det för våra väljare. Den torka som vi fick i somras måste vi gemensamt ta ansvar för, de bränder som återigen härjade måste vi proaktivt arbeta för att stävja. Vi måste förändra förutsättningarna för att säkerställa tillgänglig svensk livsmedelsproduktion vid påfrestningar, vi måste se till att vi har vatten till vår befolkning i våra kommuner. Det är vårt ansvar som politiker. Vi är även skyldiga att ta ansvar att ha en klimatpolitik som ska göra att vi kan lämna över detta land till våra barn och barnbarn. Vi ska se till att bygga miljösmart, ha en trygg, frisk och säker uppväxt för våra barn och unga, och se så att våra seniorer får en värdig äldreomsorg som de har förtjänat. Det gäller även att vi ska försöka lämna över politiken till våra barn och barnbarn att även de vill kämpa en hållbar jord, ett hållbart samhälle och leverne. Jag vet att det bor en Greta Thunberg i oss alla Centerpartister på ett eller annat sätt. Det gäller att ta fram dessa egenskaper som gör att ett samhälle och inställning förändras till en hållbar närodlad politik.

Ett frihetligt, humant, friskt och grönt Västmanland.

Anna Gunstad Bäckman

Distriktsstyrelsens ordförande Västmanland

Distriktsstyrelsen

Härmed avger distriktsstyrelsen sin verksamhetsberättelse för 2018.

Distriktsstyrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordförande	Anna Gunstad Bäckman, Hallstahammar
Vice ordförande	Barbro Larsson, Sala
Ekonomiansvarig	Fredrik Melin, Västerås

vilka även har bildat arbetsutskottet (AU).

Ledamöter	Jenny Adolphson, Köping
	Mattias Björlestrand, Norberg
	Ulf Jansson, Västerås
	Lina Johansson, Kungsör
	Helena Norrby, Skinnskatteberg
	Marie-Louise Söderström, Arboga

Sekreterare för distriktsstyrelsen har varit Annsofi Tengsvall.

Under året har distriktsstyrelsen haft 7 styrelsemöten. Dessutom hölls en kick-off med styrelsen, kretsordföranden och valkommitté den 26 maj i Fagersta.

Eftersom 2018 var ett valår har även en valkommitté funnits som den operativa ledningen för valkampanjen. Valkommittén har bestått av distriktsstyrelsens arbetsutskott samt ettan och tvåan på riksdags- respektive landstingslistan. Dessa har varit: Anna Gunstad Bäckman, ordförande och valledare; Barbro Larsson; Fredrik Melin; Carola Gunnarsson; Lars Kallsäby samt Magnus Ekblad. Distriktspersonalen har varit administrativt stöd till valkommitténs arbete.

Valkommittén har haft sju stycken möten under året. Därtill hölls veckovisa telefonmöten de tre sista veckorna med kretsrepresentanter.

Distriktsexpeditionen

Centerpartiet och Centerkvinnorna i Västmanlands distrikt har under året haft sin expedition på Slottsgatan 6 i Västerås.

Bemanningen under året har bestått av Annsofi Tengsvall och. Petter Westlund, politisk sekreterare har arbetat två dagar i veckan som ombudsman för distriktet. Expeditionens öppettider.

I november gjorde Annsofi sin sista dag som administratör på distriktsexpeditionen, efter lite drygt fem års anställning. Annsofi har stått för ett mycket gott arbete under åren och varit med i många olika sammanhang och alltid haft ett gott bemötande på distriktsexpeditionen.

I december blev det klart med en efterträdare i Maria Dahl, som började sin tjänst som administratör på 50 % i januari 2019.

Medlemssiffror (medlemskap)

Kommunkrets	2017 (C, CK, CUF, CS)	2018 (C, CK, CUF, CS)	Skillnad
Arboga	41 (34,0,5,2)	36 (31,0,4,1)	-5
Fagersta	15 (15,0,0,0)	14 (14,0,0,0)	-1
Hallstahammar	56 (38,18,0,0)	50 (34,16,0,0)	-6
Kungsör	96 (92,2,1,1)	93 (90,2,1,0)	-3
Köping	129 (117,7,4,1)	124 (112,7,4,1)	-5
Norberg	24 (10,14,0,0)	22 (9,13,0,0)	-2
Sala	252 (172,74,6,0)	244 (166,68,10,0)	-8
Skinnskatteberg	28 (23,4,1,0)	25 (22,2,1,0)	-3
Surahammar	22 (22,0,0,0)	24 (24,0,0,0)	+4
Västerås	295 (210,45,31,9)	285 (204,42,32,7)	-10
Västmanland	958	917	- 41

Verksamhet

Verksamheten 2018 har självfallet cirkulerat kring valet och alla otroliga insatser som gjorts där från många aktiva och engagerade medlemmar. Distriktet har i vanlig ordning varit en samordnande funktion för att synas och driva centerpolitik i hela länet. Under rubrikerna nedan beskrivs det viktigaste händelserna och insatserna under året som varit.

Valet

Valåret 2018 hade egentligen redan börjat innan själva året 2018 inleddes. Aktiviteter och arbete intensifierades desto närmare valdagen vi kom. Huvudmålet var självfallet att få ett ökat stöd för Centerpartiet i alla tre valen, i enlighet med den valplan som distriktet antog på distriktsstämman i Sala.

Kandidatutbildningar och samlingar

För att förbereda kandidater på bästa sätt inför valrörelsen hölls ett antal kandidatutbildningar med fokus på hur vi skulle få genomslag för vår politik lokalt och regionalt. Målgrupperna för utbildningarna var riksdags- och landstingskandidater. Kretsarna bjöds även in att delta med kandidater från deras listor. Följande utbildningar hölls:

- Sociala medier i valrörelsen, Västerås och Arboga.
- Länets viktiga C-frågor.
- Mediahantering

En kampanjarbetarutbildning för hela länets kandidater och kampanjarbetare hölls i Skultuna med hjälp av personal från riksorganisationens regionenhet. På utbildningsdagen deltog deltagare från nästan alla kommuner och strategier och samtal för en framgångsrik valrörelse diskuterades.

Två större samlingar anordnades även för att peppa kandidater och valarbetare samt att umgås lite mer socialt. En after-work med en uppskattad humorduo anordnades i juli och i augusti samlades hela länet för en valsportsamling där vi hade besök av CUF:s förbundsordförande Magnus Ek.

En utbildningskväll anordnades även i förhandlingsteknik där taktik och kunskap utbyttes för att stärka alla företrädare i kommunerna inför förhandlingarna som startade efter valet.

Valrörelsen

Valrörelsen bedrevs intensivt i hela länet med aktivitet av alla kretsar i respektive kommuner. Distriktets huvudansvar var att hålla ihop valrörelsen i länet, stötta kretsarna och driva riks- och landstingsvalrörelsen.

Våra riksdags- och landstingskandidater var runt i hela länet och gjorde studiebesök och kampanjinsatser i alla länets kommuner. De två toppnamnen Carola Gunnarsson och Lars Kallsäby var flitiga i sina kampanjinsatser med besök länet runt och bra närvaro i sociala medier. Allt från torgmöten, valstugor, debatter och marknader besöktes och anordnades tillsammans med kommunkandidaterna. Debatter var bland annat skogsdebatt och utmaningar i P4 Västmanland.

Under 2018 hade vi också flera riksdagsledamöter på besök i länet. Partiledare Annie Lööf besökte Västerås och ABB i samband med signering av sin bok. Annie besökte även valstugan i Västerås under slutskedet av valrörelsen. Fredrik Christenson (Sjuhärad) gjorde besök på Robotdalen och på SLU:s Skogsmästarutbildning i Skinnskatteberg. Solveig Zander (Uppsala län) var med på mäsas för seniorer i Västerås, Peter Helander (Dalarna) gjorde dels besök i Köping och Arboga om samverkan och i Sala och träffade skogsägare. Kristina Yngwe (Skåne) och Per Lodenius (Stockholms län) var med och kampanjade i Strömsholm. Fredrick Federley besökte Sala och hade även en kampanjdag med stopp i Kungsör, Hallstahammar och Västerås.

Valet avslutades med valvaka på olika håll i länet. I Västerås bjöd västeråskretsen och distriktet in till en gemensam valvaka för de kretsar som inte anordnade en egen. Valvakan hölls på Brassieriet Stadsparken.

Valresultat och mål

Centerpartiet gjorde nationellt sitt bästa val på 30 år. Resultatet i länet var också positivt med många nya röster. I landstingsvalet gick Centerpartiet fram ett mandat och kommunerna stod Hallstahammar för den största totala ökningen andel röster. Rösterna i riksdagsvalet räckte dock inte till det så efterlängtade riksdagsmandatet, detta trots att målet om antal röster nåddes och överträffades.

Hösten gav många olika förhandlingslägen och situationer runt om i länet och även nationellt. Resultatet av förhandlingar och valet gjorde att vi kom i styrande ställning i Arboga, Hallstahammar (ny), Sala, Surahammar och Västerås samt i regionen (ny). I Sala innehar vi även fortsatt posten som kommunstyrelsens ordförande.

Av de fem huvudmål som fanns i valplanen nåddes endast två helt och hållet.

- Centerpartiet ska efter valet 2018 ha minst ett riksdagsmandat från Västmanland.
Detta mål nåddes inte.
- Minst 6 mandat i regionfullmäktige.
Detta mål nåddes inte, men en ökning från 4 till 5 mandat lyckades.
- Öka antalet röster i samtliga val.
Detta mål nåddes och även våra röstmål för antal röster nåddes.
- Fler centermandat i kommunerna och fortsatt representation i samtliga av länets kommunfullmäktige.
Detta mål nåddes inte. Antalet mandat minskade dessvärre och målet nåddes inte, delvis av orsaken att ett par kommuner minskade sina fullmäktige, men Centerpartiet förlorade även sin representation i Fagersta.
- Ingå i styret av minst fem kommuner och regionen.
Detta mål nåddes.

För att utvärdera valrörelsen och valkampanjen har en eftervalskonferens hållits i Ramnäs. Enkäter har även skickats ut till kretsar och kandidater. Länet var också representerat på riksorganisationens eftervalskonferens.

Egna aktiviteter

CK:s vårkonferens

På Internationella kvinnodagen den 8 mars anordnades Centerkvinnornas vårkonferens på Kyrkbacksgården i Västerås. Temat för konferens var hedersrelaterat våld och den prisade skolkuratören Issis Melin pratade om sina insatser i Västerås skolor. Dessutom medverkade gruppen Enade mot våld, en grupp skolungdomar som verkar för att synliggöra hedersvåld och står upp mot hederskulturen.

Under kvällen uppmärksammades även Kristina Leijonhufvud, ägare till Elsa Anderssons konditori i Norberg, för sin företagsamhet. Kristina har kämpat med att återuppbygga det anrika konditoriet efter att den gamla byggnaden brann ner. En sann entreprenör och företagsam kvinna som betyder mycket för bygden i och omkring Norberg.

Seniorevent – News55

På Bilia i Västerås hölls en endagsmessa för 55+. Centerpartiet Västmanland var där och berättade om vår politik och bjöd in till tävling i vår monter. Riksdagsledamot Solveig Zander var med under dagen och hon intervjuades också på eventets scen om Centerpartiets politik gällande pensioner och äldre frågor.

Distriktsstämma i Gullvalla

Distriktsstämman hölls den 21 april i Gullvalla bygdegård utanför Sala. Stämman samlade nästintill samtliga av de 100 ombuden. På distriktsstämman behandlades distriktets länsprogram för den kommande mandatperioden – Nytt ledarskap för Västmanland heter programmet som antogs. Besök på stämman hade vi av vår kontaktperson i partistyrelsen Cecilia Andersson från Borås. Cecilia berättade om partistyrelsens arbete mot valet och särskilt om det sjukvårdspolitiska programmet.

Under distriktsstämman förärades även två välförtjänta och trofasta medlemmar med guldnålen – distriktets högsta utmärkelse. Årets mottagare var Margret Karlsson, Sala och Lennart Kjellin, Västerås.

Vårruset och blodomloppet

I maj sprang två lag Vårruset den fem kilometer långa banan i Västerås. I augusti var det dags för nästa löpfest då Blodomloppet genomfördes av tre lag med centerpartister.

Strömsholmstävlingarna

Mellan den 6:e och den 10:e juni anordnades Strömsholmstävlingarna vid slottet i Strömsholm. Hopp- och dressyrtävlingarna samlar tävlande och besökare från hela landet och vi deltog med ett tält bland utställarna. I vårt tält hade vi information och tävlingar i vanlig ordning. Nytt för denna gång var att vi bjöd in till samtal om hästnäringen. Deltog i samtalen gjorde flera starka företrädare från hästnäringen och riksdagsledamöter från Centerpartiet.

Brunnby lantbrukardagar

Centerpartiet var i vanlig ordning med som utställare på Brunnby lantbrukardagar utanför Västerås 4-5 juli. Under dagarna som var väldigt varma hade vi många besökare och goda samtal med besökare. Vi ordnade även ett seminarium om skogen med fokus på de orimliga avverkningsstopp som drabbat många skogsägare. Deltagare på seminariet var LRF Mälardalen och Mellanskog.

Studiebesök i Bryssel

Distriktet fick en inbjudan från Fredrick Federleys kontor vid Europaparlamentet att få komma på ett sponsrat besök till parlamentet och träffa Fredrick och hans kansli. Resan gick av stapeln 7-8 november och gjordes tillsammans med Stockholm och Örebro. Sex stycken deltagare ingick i resan och från Västmanland åkte Anna Gunstad Bäckman, Barbro Larsson, Magnus Ekblad och Petter Westlund. De två sista platserna användes som pris i en tävling under valrörelsen – den krets som ökade mest procentuellt i alla tre valen vann två platser. Vinnare blev Hallstahammar och med från kretsen var Marianne Avelin och Ulf Olsson.

I Bryssel gjordes, förutom besök vid parlamentet och möte med Fredrick, besök hos LRF, SKL, Stockholm Region och på Svenskt Näringsliv. En mycket lärorik resa om hur EU fungerar och hur olika svenska organisationer jobbar med sina intressen i Bryssel och EU.

Deltagande på riksevenemang

Under året har vi från hela länet deltagit på flera evenemang anordnade av riksorganisationen. Kommundagarna hölls som vanligt i början av februari och platsen detta år var Arlanda. Ca 15 personer från länet deltog under dagarna.

Centerpartiet har även startat ett nationellt seniornätverk för att lyfta seniora frågor och få fler seniorer i politiken. Nätverket hade en första träff i maj och med på den var Marianne Avelin, Hallstahammar, och Hans Stergel, Västerås. Från nationellt håll finns en önskan om bildande av regionala seniornätverk, något som distriktet får ta med sig i kommande arbete.

I början av augusti gick startskottet för valsporten i och med det nationella valkonventet som hölls i Globen. Ett 20-tal västmanlänningar intog valkonventet där de sista skarpa argumenten skulle slipas för att vinna valet. Under valkonventet presenterades även partiets nationella valmanifest inför de över 1 000 deltagarna.

Efter valet hölls en nationell eftervalskonferens på Sänga-Säby, Ekerö. Från Västmanland deltog Anna Gunstad Bäckman, Barbro Larsson, Petter Westlund och Magnus Nystedt.

Regiongruppen

Under 2018 har regiongruppen fortsatt sitt arbete i fullmäktige, styrelser och beredningar. Det har varit det sista året på mandatperioden och därför har mycket av gruppens arbete och aktivitet kretsat kring valet och valrörelsen.

Regiongruppen hade åtta sammankomster fram till valet. Efter valet tillträdde en ny regiongrupp som haft tre ordinarie träffar och ytterligare ett antal träffar i samband med förhandlingen som tog vid efter valnatten. Efter valet består också Centerpartiets regiongrupp av åtta ledamöter.

Den nya gruppen består av Barbro Larsson (Sala), Magnus Ekblad (Västerås), Hanna Lostelius (Hallstahammar), Hamse Omar (Fagersta), Anders Johannesson (Hallstahammar), Eleonor Westlund (Kungsör), Christina Ulvede (Västerås) och Bernt Bergsten (Köping). Vi tackar därmed Gustaf Eriksson, Anna-Lena Jansson och särskilt Birgitta Andersson som efter valet antar andra utmaningar.

Två alliansgemensamma motioner har lämnats in under året, en om gemensamt journalsystem med länets kommuner och en motion om att kapa vårdköerna med extra medel. Ett antal interpellationer har även ställts i fullmäktige. En annan fråga som Centerpartiet drivit är att inrätta en nämnd för frågor om regional utveckling – en fråga som vi dessvärre varit ensamma om att driva.

I valrörelsen hade gruppen flera kampanjtillfällen och deltog med kandidater på kommun- och länsaktiviteter. Alliansen hade fyra gemensamma kampanjaktiviteter i länet – Fagersta, Sala, Västerås och Köping.

Centerpartiet gjorde ett bra val i landstingsvalet där vi ökade med ett mandat, från fyra till fem. Liberalerna och Kristdemokraterna ökade också men Moderaterna backade. Centerpartiet gick till val med Alliansen och tillsammans fick vi 32 mandat. På den rödgröna sidan klarade inte Miljöpartiet spärren på 3 % och åkte därmed ur fullmäktige. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet lyckades ändå få ett mandat mer än Alliansen och samlade 33 mandat. De övriga 12 mandaten gick till Sverigedemokraterna. Inget av de traditionella blocken fick därmed majoritet vilket skapade många överläggningar inom och mellan partierna. Ett samarbete med SD var uteslutet från vår sida, likaså med V.

Vi i Centerpartiet kom till slut fram till att vi tillsammans med L och S skulle bilda ett mittenstyre i regionen. Detta styre ger majoritet i alla styrelser och nämnder men inte i fullmäktige.

Det nya samarbetet i styrande ställning ger många nya möjligheter och antalet uppdrag att besätta har blivit betydligt fler än tidigare. Centerpartiet har numer även två regionråd. Barbro Larsson med ansvar för psykiatri och folkhälsofrågor och Magnus Ekblad med ansvar för regional utveckling, miljö, energi och fastigheter. Vi innehar även ordförandeposten i Patientnämnden genom Christina Ulvede, samt ytterligare många fler uppdrag fördelade på gruppens ledamöter.

I och med den nya mandatperioden har Birgitta Andersson efter 12 år som gruppleddare och totalt över 35 år som landstingspolitiker avslutat och lämnat vidare. Till ny gruppleddare valdes Barbro Larsson, enligt förslag från valberedning och distriktsstyrelse. Birgitta har bidragit med mycket kunskap och pragmatik under åren och har drivit såväl majoritet som opposition under sina år som aktiv landstingspolitiker. Centerpartiet och regiongruppen har mycket att tacka Birgitta för – som för övrigt numer agerar revisor i regionen.

Att gå från opposition till styrande och dessutom byta samverkanspartier möter sina utmaningar och hösten ägnades mycket åt att hitta nya roller och skapa en bra grund för samarbetet. Försättningen blir att få igenom så mycket centerpolitik som möjligt för hela länet.

Barbro Larsson, gruppleddare Centerpartiets regiongrupp.

Centerpartiets ungdomsförbund

Verksamhetsberättelse CUF Västmanland 2018

Styrelse:

Agnes Svedberg ordförande

Amanda Strandh ledamot

Alice Backman ledamot

Josue Antonio Cortez Beltran ledamot

Styrelsen har under året inte haft några styrelsemöten som protokollförts då inga formella styrelsebeslut har behövt fattas. Löpande intern kommunikation har skett i en chattgrupp där hela styrelsen samt Amanda Söderberg, regional verksamhetskoordinator, varit aktiva.

Ordinarie årsmöte genomfördes den 26 februari 2018

Verksamhet: Året har kretsat runt valet och distriktet har deltagit i en mängd debatter och skolkampanjer både på våren och hösten, främst i Västerås men även i andra delar av länet. CUF Västmanland har också varit aktiva i Centerpartiets valarbete och deltagit vid bland annat valstugorna.

Under året har CUF Västmanland arrangerat en del egna aktiviteter för medlemmarna i distriktet och även samarbetat med övriga Alliansförbund i länet. Vi har också deltagit på nationella kurser och förbundsstämman som hölls i Malmö. Det har även arrangerats två Ny i CUF-kurser för våra nya medlemmar, en på våren och en på hösten. Dessa kurser hölls i Enköping och genomfördes tillsammans med andra CUF-distrikt.

Medlemmar: Den 31 december 2018 hade distriktet 54 medlemmar varav 51 var mellan 6 och 25 år. Den 31 december 2017 hade distriktet 50 medlemmar.

Ekonomi: En viktig förändring som skett under året är att distriktet fått tillgång till sitt bankkonto vilket underlättat för verksamheten. Partiet har fortfarande hand om bokföring och CUF Västmanland har därför ombud med teckningsrätt av bankkonto från partiet.

Distriktet fick också bidrag från Stiftelsen Lantmännens Tryckeriförening, vilket utgjorde en betydande del av distriktets budget. Bidraget användes till kursavgifter och en del av lönekostnaderna för en regional verksamhetskoordinator som arbetat med bland annat verksamhetsstöd och valplanering.

Verksamhetsåret slutar med ett minusresultat, vilket beror på ökade omkostnader i samband med valet och lönekostnaderna för den regionala verksamhetskoordinatören som distriktet medfinansierade till och med årsskiftet 2018. Eftersom projektet med regionala anställda upphör så förväntas resultatet förbättras under kommande verksamhetsår.

Slutord: Det har varit ett intensivt valår med många kampanjer och debatter. Även viktigt internt arbete har gjorts för att stärka och utveckla CUF Västmanland. Styrelsen vill tacka medlemmarna och de personer inom Centerpartiet som har bistått med sin tid och kunskap.

Agnes Svedberg, distriktsordförande.

Kyrkogruppen i Västerås stift

Västerås stift som är ett av tretton stift i landet, består av Västmanlands och Dalarnas län samt en del av Örebro län.

I distriktet finns en kyrkopolitisk sektion bestående av de ordinarie ledamöterna i stiftsfullmäktige. De samarbetar med sina jämlingar i de övriga länen i stiftet.

Centerpartiet har framträdande roller i domkapitel, egendomsnämnd och stiftsstyrelse.

I stiftsfullmäktige har centerpartiet ordförandeposten, i stiftsstyrelsen posten som 2:e vice ordförande och i egendomsnämnden ordförandeposten. Biskopen Mikael Mogren är ordförande i stiftsstyrelsen.

Svenska kyrkan har förvaltat jord och skog i nästan tusen år. För Västerås stift förvaltar egendomsnämnden skogar på totalt 55 000 ha.

Förvaltningen sker med fokus på miljö, avkastning och långsiktighet i skogsbruket. En del av fastigheterna är avsatta i speciella Kyrkoreservat, områden med särskilda naturvärden. Dessa Kyrkoreservat finns på flera ställen i stiftet och är iordningsställda för besökare.

Satsningen på vindkraft fortsätter, stiftet upplåter mark för nyetablering av kraftverk och är storägare i vindkraftsbolaget Dalavind AB. Vindkraften ger avkastning på investerade medel och passar in i stiftets miljöpolicy.

Stiftet har lämnat de lokaler som de under en lång tid förhyrt av Västerås pastorat. Pastoratet har ny egen verksamhet där nu.

Inom stiftet fanns behov av ersättningslokaler för verksamheten. Under många år har ”nya Hagbard” planerats. Detta är en tillbyggnad av stiftskansliet med administrativa lokaler ner mot Svartån. Den 18 september invigdes lokalerna av biskoparna Thomas Söderberg och Mikael Mogren. Ett mångårigt projekt i hamn, som kommer att fylla stiftets lokalbehov därtill vackert, modernt och miljövänligt. Stora glaspartiet mot Svartån ger en mycket speciell karaktär på huset med sin träfasad.

Centerpartiet arbetar medvetet och målinriktat för att rädda framtida verksamhet för de mindre församlingarna på landsbygden.

I kyrkomötet bestående av 251 ledamöter från hela landet har Centerpartiet i Västerås stift 3 ledamöter. Två från Dalarna och en från Västmanland.

Ulla-Britt Holmér, kyrkopolitiska sektionen.

Stiftelsen Lantmännens Tryckeriförening

Styrelsen för Stiftelsen Lantmännens tryckeriförening lämnar härmed en redovisning för 2018 års förvaltning. Styrelsen har till sin hjälp haft Patrik Aleslöv och Stefan Adamsson från Sparbanken Västra Mälardalen.

Värdeutveckling för Stiftelsen Lantmännens Tryckeriförening

	2018-12-31
Värde på obligationer	11 133 579*
Anskaffningsvärde obligationer	11 474 149
Saldo konton	410 615*
Utbetald ränta obligationer 2018	500 967
Utbetald ränta konto	2018967
Värde Spax EU Infrastruktur	987 000*
Anskaffningsvärde Spax	1 111 000
Värde Fonder	3 894 662*
Anskaffningsvärde fonder	4 010 000
Utbetalningar och kostnader	1 825 304
 Totala tillgångar	 16 425 856*

Ingående värde på tillgångarna 2018 var 18 069 269 och utgående värde var 16 425 856. För att kunna se värdeförändringen på placeringarna så lägger vi tillbaka de utbetalningar som stiftelsen haft under 2018 på 1 825 304. Utan dem skulle utgående värde ha varit 18 251 160. Det gör en skillnad mot ingående värde på + 181 891 vilket ger en värdeökning på 1 %.

Nuvarande obligationsinnehavs kupongutbetalningar kommer under 2019 vara ca 370 000 vilket motsvarar en avkastning på drygt 3 %.

Under året 2018 har följande affärer gjorts:

Köp av fonder för totalt 1 010 000.

Inlösen av obligationer: Opus 1 010 000 samt 102 000 Magnolia.

Den mer modesta avkastningen under 2018 förklaras främst av den marknadsturbulens som vi upplevde under hösten. Denna påverkade såväl obligationspriser som aktiekurser. De s.k. obligationsspreadarna gick isär vilket gjorde att innehavda obligationer tappade i värde och dessutom slutade bägge fonderna året på minus med 4 respektive 6 % efter att startat året med plussiffror. Sammanfattningsvis har 2018 varit ett svårt år att hitta avkastning till någorlunda rimlig risknivå.

Årsavkastning 2013-2018:

2013 + 7 %, 2014 + 6 %, 2015 + 3,65 %, 2016 + 3,45 %, 2017 + 1,9 % samt 2018 + 1 %. Totalt 23 % vilket ger en genomsnittlig årsavkastning på 3,83 %.

Köping 10/1 2019

Birgitta Andersson, ordförande för Stiftelsen Lantmännens Tryckeriförening.

Slutord

Ett starkt lag är ofta nyckeln till framgång. Det gäller för såväl distrikt, kretsar som fullmäktigegrupp att bygga ett starkt lag så att vi är väl förberedda och kan ladda om till nästkommande val. Men även att arbeta med det kontinuerliga politiska arbetet i Region och i alla kommuner. Men då behöver vi också bli fler medlemmar och här måste vi alla hjälpas åt och ställa frågan om medlemskap i Centerpartiet. Jag vet att många nu är mäktat imponerade av vårt parti, att vi har navigerat oss fram och hållit fanan högt, trots orimliga påhopp och börd. Ta tillfället i akt och fråga din granne, arbetskamrat eller kompis.

Vi i styrelsen vill tacka alla som har bidragit till det gångna årets verksamhet och för förtroendet att leda distriktets arbete. Året som gått har varit roligt, utmanande och inspirerande. Det är mycket arbete och engagemang som ligger bakom vår verksamhet och vi vill tacka för stödet från alla kretsar och avdelningar. Vi vill också rikta ett stort tack till vår personal som på alla sätt gjort det möjligt för Centerpartiet i Västmanland att genomföra sitt arbete under året.

Vi ser med tillförsikt fram emot 2019 som ett år fyllt av nya steg mot att skapa Sveriges bästa närodlade politik – tillsammans som ett starkt lag.

Anna Gunstad Bäckman

Barbro Larsson

Fredrik Melin

Jenny Adolphson

Helena Norrby

Ulf Jansson

Lina Johansson

Mattias Björlestrand

Marie Louise Söderström

§ 8 Revisorernas berättelse

Revisionsrapport

Revisionsberättelse

Verksamhetsåret 2018-01-01 – 2018-12-31

Till distriktsstämman för Västmanlands distrikt av Centerpartiet och Centerkvinnorna

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen för år 2018. Det är styrelsen som har ansvar för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller några väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen.

Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i distriktet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot distriktet eller på annat sätt handlat i strid mot distriktets stadgar. Vi anser att vår revision ger oss en rimlig grund för våra uttalanden nedan. '.

Årredovisningen har upprättats enligt god revisionssed, varför vi tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställs.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med distriktets stadgar, varför vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Västerås den 11 mars 2019

Elisabeth Nilsson

Monica Wastelius

§9 Balans- och resultaträkning

	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	
Intäkter					
Partistöd och medlemsavgifter	115 909	124 697	118 000	115 125	
Bidrag landsting	714 500	691 760	695 000	711 840	
Kyrkoval intäkter		66 817	10 000	10 000	
Erhållna bidrag		96 246	72 000	1 220 000	*1
Övriga intäkter	33 106	34 625	20 000	517 135	*2
Utdelningar och räntor	5 286	6 784	3 000	- 82 595	*3
<i>Summa intäkter</i>	<i>868 801</i>	<i>1 020 930</i>	<i>918 000</i>	<i>2 491 505</i>	
Kostnader					
Kurser och sammankomster	- 130 641	- 118 602	- 130 000	- 253 719	*4
Stämmor	- 22 761	- 29 527	- 40 000	- 43 215	
CUF	-	- 6 000	- 6 000	- 1 083	
Kyrkogrupp	- 10 065	- 47 568	- 1 000	- 2 719	
CK	- 5 000	- 3 000	- 10 000	- 9 940	
Kampanjkostnader och valmtrl	- 10 141	- 13 396	-	- 61 439	*5
Lokaler	- 79 239	- 124 288	- 90 000	- 87 641	
Annonser	- 24 155	- 19 063	- 6 000	- 93 629	
Porto Tele Kontor skrivare	- 110 115	- 131 895	- 120 000	- 756 351	*6
Redovisningstjänster	- 27 500	- 65 710	- 50 000	- 68 318	
Styrelse och revision	- 7 300	- 3 660	- 20 000	- 13 800	
Övriga kostnader	- 48 066	- 26 324	- 25 000	- 27 918	*7
Personal	- 477 896	- 618 459	- 380 000	- 967 116	*8
Resor	- 19 310	- 21 151	- 25 000	- 43 323	*9
<i>Summa kostnader</i>	<i>- 972 188</i>	<i>- 1 228 644</i>	<i>- 903 000</i>	<i>- 2 430 211</i>	
Resultat	- 103 387	- 207 714	15 000	61 294	

* Not: Kompletterande information om bokslutet

1 Ligger i linje med budget men posten innehåller även bidrag från Stiftelsen på 1 130 000.

2 Posten innehåller fakturerade kostnader som härrör bl. a. personvalskampanjer, som inte distriktet ska bekosta.

3 Posten avser bokfört ingående värde på aktier och värdepapper. Detta har inte beräknats enligt marknadsvärde under en längre tid vilket påverkar resultatet negativt.

4 Posten avser flertalet möten, utbildningar samt valkommitemöten, som finns medräknat i valbudgeten.

5 Valkostnader avser övriga kostnader som inte kan häröras till ordinarie konton. Denna post finns medräknat i valbudgeten.

6 Högre porto p.g.a. valkampanjer, utskick för kretsar, kandidater samt personvalskampanjande. Viss kostnad täcks av vidarefakturerering till personvalskampanjansvarig, som ligger på övriga kostnader.

7 Kostnader som enbart härrör kommunkretsar.

8 Avser ordinarie personal som ökat tjänstgöringsgrad, som ni även ser i valbudget. Samt två extra anställda personal, som täcks upp med intäkter från två kommunkretsar som står för deras lön.

9 Resor i tjänsten som finns i valbudgeten: Viss del härrör kostnader för kandidater, som täcks av vidarefakturerering till de ansvariga som ligger i posten Övriga intäkter.

§12, a Policy gällande Centerpartiets verksamhet

Centerpartiets verksamhet ska vara trygg och fri från trakasserier

Centerpartiets verksamhet ska vara trygg för alla. Den ska vara fri från sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Varje medlem har genom sitt medlemskap i centerrörelsen tagit ställning för våra grundläggande värderingar om alla människors lika rätt och värde. I det ligger även ett personligt åtagande att agera i enlighet med detta och därmed inte själv kränka eller trakassera någon. Medlemskapet innebär också ett ansvar för organisationen och därmed ett ansvar att säga ifrån om någon agerar på ett sätt som bryter med våra grundläggande värderingar. Var och en har alltid sitt initiativ och därmed en förmåga att ta ansvar för partiets organisationskultur.

För trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling gäller nolltolerans inom Centerrörelsen. Om detta ändå sker har organisationen som sådan också ett ansvar att agera för att få ett slut på det. För organisationens del gäller samma principer som i arbetslivet; agera snabbt, diskret och försök utreda vad som har hänt.

Det är nödvändigt att bryta tysthetskulturen kring dessa frågor. Många utsatta vågar inte berätta med rädsla för konsekvenser det kan få när det gäller risk för att ens positioner försämras eller rädsla för att det skulle skada organisationen. För att komma tillrätta med sexuella trakasserier och andra trakasserier är det viktigt att prata om det, ta frågan på allvar och agera med kraft mot den som utsätter andra för det.

Riksorganisationen erbjuder en möjlighet att anonymt anmäla missförhållanden, en s.k. visselblåsarfunktion.

Ansvarsfrågan

Ansvaret för att säkerställa denna policy åvilar den del av organisationen som ansvarar för berörd verksamhet, det vill säga samma princip som för övriga ansvarsområden. Det innebär att för verksamhet och möten på

- kommunal nivå ansvarar Kretsstyrelsen
- regional nivå ansvarar Distriktsstyrelsen
- nationell nivå ansvarar Partistyrelsen och riksorganisationen.

Enligt samma princip ansvarar syskonorganisationerna för verksamhet och möten inom respektive organisation.

Om kretsstyrelse, distriktsstyrelse eller syskonorganisationens riksorganisation så begär kan Centerpartiets riksorganisation bistå med stöd och råd till den som ansvarar för verksamheten. Riksorganisationen har därtill ett ansvar för att följa upp de anmälningar som lämnas till Riksorganisationen, till exempel via visselblåsarfunktionen, och säkerställa att de blir hanterade och att berörd del av organisationen agerar. Rutin för hantering av ärenden ska tas fram.

Förtroendevalda har ett särskilt ansvar att i alla sammanhang med sitt ledarskap föregå med gott exempel, både internt och externt, i vår verksamhet såväl som utanför vår verksamhet, i debatter och utbyten med meningsmotståndare och även i sociala medier.

För anställda har arbetsgivaren alltid ett särskilt ansvar. Även om detta ansvar formellt inte åligger Centerpartiet för de politiska tjänstemän, t.ex. politiska sekreterare i kommuner och landsting, som formellt är anställda av kommun eller landsting, har Centerpartiet ett moraliskt ansvar att säkerställa även deras arbetsmiljö. Därför ska policyn tillämpas för anställda inom Centerrörelsen, oavsett formellt ansvar.

Vidare läsning:

Arbetsgivaransvar inom centerrörelsen styrs inte bara av våra värderingar utan även av lagar och förordningar. Mer om hur det förhållandet ser ut i dessa frågor kan du läsa om i vår "HR-policy mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling"

Agerande, stöd och konsekvenser vid trakasserier

Som ledare i organisationen har du ansvar att agera när du får reda på trakasserier som begåtts av medlemmar och förtroendevalda, oavsett om det har ägt rum i vår egen verksamhet eller utanför. Då detta handlar om hur vi förväntas bete oss mot varandra och våra medmänniskor så är det i grunden en fråga om förtroende.

Både den utsatte och den som utsatt ska höras samt eventuellt andra personer som kan sprida ljus över ärendet. Då frågan ofta är känslig är det viktigt att agera snabbt och diskret. Uppdraget är att försöka utreda vad det är som har hänt.

Ledare i centerrörelsen bär ett särskilt ansvar att hålla kontinuerlig kontakt med den som utsatts för trakasserier och se till att personen får återkoppling och vet vad som händer i ärendet. Det är även viktigt att den som utsatts för trakasserier får stöd att hantera det. I vissa fall kan det handla om att få exempelvis professionellt samtalsstöd. Då är det bra att kunna påvisa vart personen kan vända sig även om det inte automatiskt föreligger ett ansvar att som organisation bekosta det.

Om trakasserierna är av sådan art att de är brottsliga ska de hanteras av polis och domstol. Viktigt här är att respektera den utsattes önskemål och stötta den som vill polisanmäla. Det är inte Centerrörelsens uppgift att utreda eller döma brottsliga handlingar.

Däremot kan ett beteende få konsekvenser inom organisationen om handlingen innebär att förtroendet för den enskilde rubbas. I lindriga fall kan det handla om en tillsägelse eller en varning, men i grövre fall eller vid ett upprepat beteende kan det bli aktuellt att återkalla ett förtroendeuppdrag. Både offentliga och interna uppdrag bygger på förtroende och om förtroendet förbrukats finns inte längre de förutsättningar som krävs för uppdraget kvar.

Trakasserier kan även leda till uteslutning. Detta görs enligt stadgarna av partistyrelsen och sedan informeras övriga syskonorganisationer om detta.

Vidare läsning:

Hur du som ledare i organisationen ska agera när du får kännedom om trakasserier och/eller sexuella trakasserier kan du läsa om i våra checklistor för kris- och incidenthantering. Dessa finns upplagda på Connect.

Kommunikation kring trakasserier

Trakasserier kan bli föremål för både intern och extern kommunikation. I båda fallen är det viktigt att beakta att det är människor det handlar om. Därför ska de som är inblandade hållas informerade om hur, när och vad som ska kommuniceras.

Vissa fall av trakasserier kan vara medialt intressanta. Det ställer extra krav på tydlighet, saklighet och transparens samtidigt som vi värnar den utsattes och övriga inblandades integritet. Att värna centerrörelsen är att agera med kraft och beslutsamhet mot de som trakasserar och visa att vi menar allvar med nolltolerans!

Vidare läsning:

Checklistor för till exempel kriskommunikation finns bland checklistorna för kris- och incidenthantering.

Definitioner

Med sexuella trakasserier avses uppträdande av sexuell natur som kränker en persons värdighet.

Med trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder avses ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier är kränkande beteenden, ibland medvetna och ibland omedvetna. Det är en form av maktmissbruk som inte kan accepteras. Trakasserier kan riktas både mot män och kvinnor, men det är vanligast att kvinnor

utsätts. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en person känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Det är den som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Exempel

Sexuella trakasserier kan vara:

kommentarer med sexuell innebörd eller sexuella skämt
tafsande eller påträngande beröring
förfrågan om sexuella tjänster i utbyte mot belöning
uttalad fråga om sexuellt umgänge

Trakasserier på grund av någon av diskrimineringsgrunderna kan vara:

nedlåtande kommentarer om kvinnliga eller manliga kollegor som mer berör könstillhörighet än kunskap eller kompetens
att en person blir utfrusen, osynliggjord, inte tagen på allvar eller förlöjligad
att någon undanhålls information av vikt för verksamheten
kränkande kommentarer om utseende och privatliv

Policyn är antagen av Centerpartiets partistyreelse den 15 december 2017.

§12, b Regionuppdrag 2018 – 2022

Regionfullmäktige

Ordinarie:

Barbro Larsson, Sala.

Magnus Ekblad, Västerås.

Hanna Lostelius, Hallstahammar.

Hamse Omar, Fagersta.

Anders Johannesson, Hallstahammar

Ersättare:

Eleonor Westlund, Kungsör.

Bernt Bergsten, Köping.

Christina Ulvede, Västerås.

Revisor

Birgitta Andersson, Köping

Regionstyrelsen

Ordinarie + arbetsutskott:

Barbro Larsson

Ersättare:

Magnus Ekblad

Utskott folkhälsa och sjukvård

Barbro Larsson, vice ordförande

Ersättare:

Magnus Ekblad

Utskott regional utveckling

Magnus Ekblad, ordförande

Ersättare:

Barbro Larsson

Strategisk regional beredning

Barbro Larsson

Kultur- och folkbildningsnämnd

Hanna Lostelius

Ersättare:

Hamse Omar

Kollektivtrafiknämnd

Magnus Ekblad, vice ordförande

Ersättare:

Anders Johannesson

Kostnämnd

Magnus Ekblad

Patientnämnd

Christina Ulvede, ordförande

Gemensamma hjälpmedelsnämnden

Barbro Larsson, ordförande

Ersättare:

Eleonor Westlund

Samverkansnämnden Örebro-Uppsala

Barbro Larsson

Beredning för invånardialog

Bernt Bergsten

Christina Ulvede

Samordningsförbund

Norra Västmanland

Västerås

Helena Norrby, Skinnskatteberg, vice ordförande

Hanna Lostelius

Samverkansgrupper

Barn & unga

Äldre

Barbro Larsson, ordförande

Christina Ulvede

Bernt Bergsten

Kultur

Eleonor Westlund

Västmanlands teater

Eleonor Westlund

§13 Verksamhetsplan och budget 2019

Verksamhetsplan

Enligt Centerpartiets stadgar är distriktet uppgifter bland annat

- Vara ett forum för ömsesidig kontakt mellan partiets förtroendevalda landstingsrepresentanter, medlemmarna och invånarna.
- Utifrån Centerpartiets idéprogram och partistämmans beslut utforma den politiska inriktningen i distriktet i samråd med kretsarna och de förtroendevalda.
- Kommunicera Centerpartiets politik och delta i den politiska debatten.
- Stödja kretsarnas arbete med att utbilda medlemmar.
- I samråd med kretsarna genomföra utbildningar för förtroendevalda.
- Ansvara för valarbetet inför de allmänna valen samt för nomineringsarbetet inför val till landsting och riksdag.

Under verksamhetsåret 2019 kommer aktiviteter som knyter samman kretsarna bättre att prioriteras samt medlemsvärkning och medlemsvård gemensamt med kretsarna.

Arbetet är delvis påbörjat med uppmaning till samtliga kretsar att bjuda in till studiebesök i respektive kommun. Kommunala sektionen kommer även återuppta sitt arbete under 2019.

Målsättningar

Målsättningar att arbeta mot under 2019 är:

- Studiebesök ordnas i samtliga kommuner.
- Den kommunala sektionen träffas regelbundet.
- Antalet medlemmar i centerrörelsen i länet ska öka under 2019.
- Att bidra till de nationella målen i Europaparlamentsvalet och öka valdeltagande i länet.

Den nya distriktsstyrelsen kommer arbeta med målen och fastställa dem.

Aktivitetsplan

	Distriktet	Kom/Info	Kretsar/Kommunala sek.	Riksorganisationen	EU-valet
Januari		Distriktets C -info			
Februari		Distriktets C -info	Årsmöten senast 28/2	1-2 Kommundagar Umeå	15 100 dgr kvar
Mars	8 Intern. Kvinnodagen	Distriktets C -info VN-annons		29-30 CK Maktdagar	26 Valupptakt Sthlm 6 Valstugor start 9 Kamp.dag distr. 26 Valdag
April	6 el 13 Distriktsstämma Arboga + DS-konstituerande	Distriktets C -info		26 EU-val	
Maj	Vårkonferens CK DS Kick-off	Distriktets C -info			
Juni	3 Vårruset	Distriktets C -info	27-29 Vås Cityfestival		
Juli	4-5 Brunnbydagarna	VN-annons		4 C i Almedalen	
Augusti	26 Blodomloppet	Distriktets C -info		26-29 Partistämma	
September	Kommunkväll				
Oktober	Höstkongress CK	Distriktets C -info			
November	60plus mässa	Distriktets C -info			
December	DS Julavslutning	Distriktets C -info VN-annons			

Nationella kampanjdatum: 7/5, 15/5, 18/5, 19/5, 23/5, 25/5

Budgetförslag 2019

Intäkter

Partistöd och medlemsavgifter	118790
Bidrag landsting	871250
Stiftsbidrag	10000
Stiftelsen bidrag personalkostnad	0
Övriga intäkter	30000
Utdelningar och räntor	3000
Summa intäkter	1033040

Kostnader

Kurser och sammankomster	-120000
Stämmor	-30000
CUF	-6000
Kyrkogrupp	-8000
CK	-10000
Talespersoner	0
kampanjbidrag och valmtrl	-27000
Lokaler	-99600
Annonser	-6000
Porto Tele Kontor skrivare	-110000
Redovisningstjänster	-50000
Styrelse och revision	-20000
Övriga kostnader	-20000
Personal	-510550
Resor	-15000
Summa kostnader	-1032150

Resultat	890
-----------------	------------

§14 Behandling av motioner

Motion §14:I Bostadspolitik

Med antal bostäder och en bostadsyta per person som hör till de högsta i världen är det egentligen konstigt att det ska finnas bostadsbrist i Sverige. Boverket har gång på gång utrett frågan och alltid kommit fram till att det största problemet är den statliga regleringen av marknaden. Att den reglering som skulle lösa problem i sig själv skapat problem. En annan faktor är byggregler som trissar upp priserna. Det kan finnas situationer i livet då man hellre bor i en enkel lägenhet som man har råd med än i en dyr lägenhet som endera kräver en hög skuldsättning eller kräver att den betalas med bidrag (vilket inte gör den billigare för samhället).

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet driver att bostadspolitiken ska bli mer marknadsanpassad

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Bostadspolitik”.

I motionen föreslås ”Centerpartiet driver att bostadspolitiken ska bli mer marknadsanpassad”.

Nästan alla kommuner i Sverige anger att det råder bostadsbrist i den egna kommunen. Den idag hårt reglerade bostadsmarknaden behöver helt klart ses över.

En av de viktigaste åtgärderna som behövs är att göra det mer billigare att bygga. Här driver Centerpartiet på för flera olika åtgärder. Sänkta arbetsgivaravgifter, förenklade regler och lägre kostnader för företag etc.

En översyn av hyresregleringen en annan prioriterad åtgärd. I stämmoprogrammet ”Låt inte Sverige klyvas” från 2017 står bland annat:

”För att öka rörligheten på hyresmarknaden krävs att systemet med hyresreglering görs om. På vägen till en reform av hyresregleringen bör till en början nybyggda bostäder slippa reglering på obestämd tid.”

I Januariavtalet mellan S, C, L och MP finns både en mer marknadsanpassad hyresreglering och förenklade byggregler med. Vilket betyder att det ska utgöra regeringens politik den kommande mandatperioden.

Distriktsstyrelsen anser därmed att det som anförs i motionen redan är en del av Centerpartiets politik och till viss del även genomförd.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att anse motionen **besvarad** enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:II Höghastighetståg eller flyg

Det projekteras för närvarande för en höghastighetsjärnväg mellan Stockholm och Göteborg/Malmö. Denna kommer att passera många platser men stanna vid så få som möjligt. Övriga delar av Sverige kommer inte att få några höghastighetståg. Är det ens rimligt att tänka sig att denna satsning sker helt och hållet utan att underhållet av befintlig järnväg får stå tillbaka ännu mer? Kommer det att vara så mycket resande att järnvägen någonsin betalar sig? Blir det ett nytt Götakanal-projekt?

Ett alternativ till höghastighetsjärnvägen vore att ställa om hela inrikesflyget till biobränsle/vätgas/solceller eller annan förnybar energi – till samma eller lägre kostnad. På detta sätt skulle hela Sverige, även Norrland och

Gotland, får tillgång till klimatsmarta transporter – inte bara några få städer i södra Sverige. Det befintliga järnvägsnätet bör då samtidigt rustas upp ordentligt, både för pendlingstrafik och för den som föredrar tåg även på längre sträckor.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet gör till sin politik att inrikesflyg, baserat på förnybar energi, ärett bättre alternativ för framtiden och för hela landet än höghastighetståg

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Höghastighetståg eller flyg".

I motionen föreslås "att Centerpartiet gör till sin politik att inrikesflyg, baserat på förnybar energi, är ett bättre alternativ för framtiden och för hela landet än höghastighetståg".

Utsläppen från transportsektorn behöver minska om nationella och globala utsläppsmål ska kunna uppnås. Centerpartiet har även som politisk målbild att Sverige ska ha en fossiloberoende fordonsflotta inom en generation.

För att klara dessa behovs fler transportalternativ och fler transporter behöver ställas om och transporteras på andra sätt. Järnvägsnätet är här en nyckel för att lyckas. Genom att bygga ut och öka kapaciteten i järnvägsnätet kan mer godstransporter ställas om från lastbil till tåg. En satsning på höghastighetståg skulle kunna medföra detta samtidigt som kapaciteten för persontransporter på järnvägen ökar.

Höghastighetsbanor för tåg är och ska inte vara en motsats till flygandet. Sverige är ett land med långa avstånd som gör att flyget behövs för ett konkurrenskraftigt och dynamiskt näringsliv i hela landet. Flygets framtida utveckling är intressant och behöver bejakas på rätt sätt.

Men oavsett flygets utveckling mot förnybara alternativ som bränslen så behövs en kraftig kapacitetshöjning av järnvägsnätet. Tågets bekvämlighet och stadsnära tillgänglighet vid ankomstorten är dessutom långt bättre än den infrastruktur som krävs för flyget.

Därför vore det olyckligt att ställa dessa två transportsätt mot varandra, de borde vara en del av Centerpartiets politik båda två.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att anse motionen **besvarad** i enlighet vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:III Sänkta trösklar till företagande - inför FE-avdrag

Idag ser vi en minskad arbetslöshet. Detta är glädjande, en ökad sysselsättningsgrad är väldigt viktigt för den svenska ekonomin. Men konjunkturen kommer att vända. Då är det hög tid att få till ytterligare olika verktyg att stävja detta. Vi har flera goda resultat gällande sänkta trösklar för arbetstagare ex instegsjobb och Rut, Rot etc. Jag skulle härmed vilja utreda möjligheten att sänka trösklarna till dem som vill starta ett företag. Att gå från arbetslöshet till att våga starta företag.

Utredningen ska se över möjligheten att arbetslösa, under en begränsad uppstartstid, starta företag på 50%. Resterade 50% fortsätter personen med sitt aktuella åtagande, om det är andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder, studier/SFI eller arbetslöshet. Anledningen till 50% är att ersättningen/bidraget ska korrelera med åtagandet och

att personen inte blir helt utan försörjning. Utredningen ska se över ersättningsnivån, om den kan sänkas med 50% eller med den nivå som utredningen finner lämplig.

Som ett exempel ska utredningen kunna som ett första steg beröra ett segment av dessa personer ex nyanlända eller unga. Om ett lyckat resultat uppnås ska detta kunna etableras på andra segment av personer ex unga entreprenörer eller de som arbetsmarknaden ser är nödvändig. Detta är ett sätt för arbetslösa att starta företag på halvtid under en uppstartstid.

Bakgrund

Som arbetslös eller annan form av situation där människor är bidragsberoende är det svårt att förlora hela sitt bidragsbelopp för att starta företag utan ett väl upparbetad kundunderlag. Dvs om du inte har möjlighet att låna, eller överta en redan befintlig verksamhet. För många är bidragets hela belopp viktiga för att ex förse familjen med mat och kunna betala hyra. För att fler ska kunna våga ta steget att faktiskt starta ett företag, att ta språnget behövs ibland morötter. Vi har även ett stort mörkertal där många företagare startar utan att redovisa skatt och registrera sitt bolag där vi vet att flera skatteintäkter går förlorade. Om möjligheten ges för fler personer att våga starta företag istället för att fortsätta få bidrag så är det ett steg i rätt riktning att få ut dessa personer ur bidragssamhället.

Likt Rut- och Rot-avdrag skulle detta på samma sätt regleras av Skatteverket och förslagsvis Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen och kallas för Företag- och entreprenörsavdrag. FE-avdrag.

Anna Gunstad Bäckman
Centerpartiet i Hallstahammar

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att Centerpartiet ska arbeta för en utredning gällande uppstart av företag på deltid för arbetslösa, under en begränsad uppstartstid så som motionen anför.

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Sänkta trösklar till företagande – inför FE-avdrag".

I motionen föreslås "att Centerpartiet ska arbeta för en utredning gällande uppstart av företag på deltid för arbetslösa, under en begränsad uppstartstid så som motionen anför".

Att stå en längre tid utanför arbetsmarknaden riskerar skapa ett beroende av bidrag eller andra åtgärder för att klara sin egen försörjning. Centerpartiet vill bryta utanförskapet och göra arbetsmarknaden tillgänglig för fler genom sänkta trösklar.

Sänkta trösklar handlar om att det måste bli enklare att anställa, men även enklare att starta företag. Detta är också motionärens intention med förslaget om FE-avdrag.

Distriktsstyrelsen välkomnar fler idéer som gör det enklare att starta företag och i detta fall kombinerat med att bryta utanförskap och få fler att gå från arbetslöshet till egen försörjning. Lösningen med ett avdrag innebär dock ofta även ökad administration, i motionsförslaget för Skatteverket, vilket riskerar att göra förslaget mindre effektivt samhällsekonomiskt.

Styrelsen vill därför i större grad se ett införande och prov på hur Centerpartiets förslag om Ingångsföretag fungerar, innan nya lösningar provas eller utreds.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **instämna i motionens intentioner** enligt vad som framförs i yttrandet

Motion §14:IV ROT-avdrag för VA-avgift

På många håll byggs de kommunala VA-näten ut för att ansluta fler fastigheter till det kommunala kretsloppet. Ofta är det kopplat till att nya bostadsområden bereds, men även för att höja standarden i exempelvis sommarstugeområden. De kommunala avloppen har många fördelar när det kommer till robusthet i systemet och vattenleveranser där läckor eller andra brister snabbt kan upptäckas. Säkerhet i vattensystemet är viktigt för att förhindra övergödning eller utsläpp via vattensystemet som är skadliga för miljön. Men att ansluta sig till ett kommunalt avloppsnät kan vara en kostsam historia. Särskilt för fastighetsägare i nya verksamhetsområden där andra lösningar för vatten och avlopp funnits sedan tidigare. Bostaden är dessutom kanske enbart för sommarboende med enklare lösningar som inte medger neddragen avgift, enligt lagen om allmänna vattentjänster. Idag medges ROT-avdrag för arbetet på den egna fastigheten när ledningar ska dras för VA-anslutning, men för den del som kommunen gör medges inga avdrag eftersom kommunen inte har F-skattsedel. Därför tycker jag att Centerpartiet bör, exempelvis genom ett ROT-avdrag eller annat skattemässigt avdrag, göra det möjligt för privatpersoner att få avdrag för del av anslutningsavgiften, om du som fastighetsägare blir påtvingad kommunal VA när nya verksamhetsområden tas fram. Görs inget kan människor tvingas flytta från sitt mångåriga boende eller ge upp sommarboendet på grund av kommunens tvångsanslutning. Förutom anslutningsavgiften tillkommer ofta, i dessa områden ett mer omfattande arbete på den egna fastigheten.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att Centerpartiet inför en form av avdrag för anslutning till kommunalt VA-nät där tvångsanslutning till nya verksamhetsområden blir aktuella.

Motionär/er:

Tarja Mikkilä Pettersson, Köpings C-krets; Jenny Adolphson, Köpings C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”ROT-avdrag för VA-avgift”.

I motionen föreslås ”att Centerpartiet inför en form av avdrag för anslutning till kommunalt VA-nät där tvångsanslutning till nya verksamhetsområden blir aktuella”.

Nya verksamhetsområden för kommunalt vatten och avlopp är ofta en svårgreppad fråga. Ur vattensäkerhet och ofta även ur miljösynpunkt är en utbyggnad ofta välkommen. Men när utbyggnad föreslås och genomförs i området där enskilda eller samfälliga VA-lösningar redan finns är det inte alltid lika enkelt.

Därför är det viktigt att gå varsamt fram när nya verksamhetsområden tillskapas. Till hjälp finns givetvis lagstiftning som gör att kommunen inte kan gå in hur som helst och skapa områden med tvångsanslutning som följd. I lagstiftningen klargörs bland annat att den som har en godkän anläggning ska få en reducerad kostnad för anslutningsavgiften. Förutsatt att särskilda krav uppfylls gällande ålder och miljö. Det går även att få ROT-avdrag för arbetet med rördragningen på den egna fastigheten.

Genom ovan nämnda åtgärder finns flera åtgärder på plats för att minska kostnaderna vid etablering av nya verksamhetsområden och där tvångsanslutning kan bli aktuellt. Skulle man gå längre och som motionärerna föreslår bevilja ytterligare sanktioner börjar den så kallade likställighetsprincipen ställas åt sidan. Likställighetsprincipen innebär att kommunen är skyldig att behandla alla invånare likvärdigt. Den kommunala anslutningsavgiften är en sådan som måste vara lika för alla för att säkerställa likställigheten.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta att **avslå motionen** enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:V Avsättning till naturreservat

Det har uppmärksamats flera fall där människor som skött sina marker på ett sätt som leder till rika naturmiljöer och hög biologisk mångfald, bestraffas genom att marken mer eller mindre konfiskeras med låg

eller ibland ingen ersättning. Förutom det uppenbart orättvisa i detta för den enskilde så kan det även leda till att skog avverkas i förtid, innan den hinner ”upptäckas”. Avsättning av mark med höga naturvärden behöver kanske fortsätta men i så fall med en ökad flexibilitet som tex. ger markägaren möjlighet att fortsätta sköta marken på det sätt som just lett till höga naturvärden. Och parallellt undersöka den så kallade finska modellen som ger en ersättning som markägaren tycker är acceptabel.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet driver frågan om rättvis ersättning vid avsättning till naturreservat, eller andra typer av naturskydd, och flexibla modeller för detta

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Avsättning till naturreservat”.

I motionen föreslås ”att Centerpartiet driver frågan om rättvis ersättning vid avsättning till naturreservat, eller andra typer av naturskydd, och flexibla modeller för detta”.

Att bruka skogen under parollen frihet under ansvar har länge varit en framgångsrik metod för den svenska skogen. Det har gett oss välskötta skogar och en konkurrenskraftig skogsindustri. Skogen är en av våra basindustrier och en näring som Centerpartiet värnar om.

Skogsindustrin har dock inte varit prioriterad under den senaste mandatperioden. Detta har fått till följd att skogsägare dels inte fått avverkat sin skog och dels inte fått ersättning i tillräcklig grad när mark har avsatts till naturreservat. Hanteringen har inte varit rättssäker och heller inte seriös.

Men bättring finns. Numer finns ett nationellt skogsprogram som ska säkra den långsiktiga och hållbara utvecklingen för skogsnäringen. Med det så kallade Januariavtalet kan även Centerpartiet vara med och påverka riktningen genom att rätt anslag avsätts för att skogsägare ska få ersättning vid avsättning till naturreservat. En annan viktig åtgärd är att nyckelbiotopsinventeringen är stoppad.

Nu behöver långsiktiga spelregler fastställas där ett långsiktigt skydd för såväl skogsägare som för fortsatt hög biologisk mångfald säkerställs. Centerpartiet är och behöver fortsätta vara pådrivande för att detta ska ske.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att **bifalla** motionen i enlighet med vad yttrandet framför.

Motion §14:VI Biologisk mångfald

På grund av vargar slutar många djurägare med betande djur och ängsmarker med sin fantastiska biologiska mångfald växa igen med sly. Därmed minskar den biologiska mångfalden. Genom de ekologiska sambanden får vargen två redan vanliga skogsarter att öka och ett tjugotal andra skogsarter att starkt minska och därmed minskar den biologiska mångfalden. Samtidigt är vargen världens näst vanligaste rovdjur och helt ohotad som art. Den utveckling som sker nu och som ensidigt gynnar en viss art och samtidigt missgynnar ett stort antal andra arter gynnar inte den biologiska mångfalden.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet driver en vargpolitik som gynnar biologisk mångfald och som tar hänsyn till ekologi och helhet

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Biologisk mångfald".

I motionen föreslås "att Centerpartiet driver en vargpolitik som gynnar biologisk mångfald och som tar hänsyn till ekologi och helhet".

Biologisk mångfald handlar om en variationsrikedom i våra ekosystem. Den biologiska mångfalden innefattar såväl djur som växter, på hav som på land. Som motionen beskriver kan en ensidig politik för eller emot en viss art vara ytterst kontraproduktiv för den biologiska mångfalden sett till helheten. Att hitta en balans däremellan, som fungerar för både människa och miljö, är därför av yttersta vikt. Balansen är även viktigt för att politiken och åtgärderna på området ska få acceptans och efterföljas.

Rovdjursangrepp som leder till att det inte går att utföra sin näringsverksamhet på grund av angreppen är inte acceptabelt. Centerpartiet har också länge varit pådrivande för en fungerande rovdjurspolitik och ligger också bakom den nu gällande lagstiftningen och att förvaltningen ska ske regionalt.

Tyvärr fungerar inte lagstiftning och regelverk i tillräcklig utsträckning, varpå motionens anförande är ytterst aktuellt att ta upp. Detta syns framförallt hur den regionala förvaltningen inte efterlevs eller respekteras av olika myndigheter.

Distriktsstyrelsen anser att Centerpartiet snarare behöver agera för en bättre efterlevnad av den nuvarande rovdjurspolitiken, än att ta fram en ny politik. Det är även styrelsens mening att nuvarande lagstiftning tar hänsyn till ekologi och helhet, såsom motionen anför.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att anse motionen **bifalla** enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:VII Utvidga det regionala utvecklingsansvaret för landets regioner

Sedan årsskiftet 2019 har alla landsting övertagit det regionala utvecklingsansvaret och kan numer titulera sig som regioner. Det är positivt att den regionala utvecklingen nu ligger i folkvaldas händer. Men vad händer nu? Hur ska utvecklingen påverkas framåt och hur kan vi fortsättningsvis arbeta för att flytta mer makt närmare människorna i respektive region. Centerpartiet måste här ta en ledande roll och fortsatt verka för verklig decentralisering och minskade statliga stuprör och klåfingrighet. När arbetet med att skapa geografiskt större regioner förkastats får inte få följden att arbetet med att skapa mer jämnstarka regioner som bestämmer mer om sin egen utveckling också slå halt. Centerpartiet behöver därmed arbeta mer tydligt för nästa steg i regionaliseringsprocessen och peka ut vilka områden som i nästa steg kan flyttas från statlig till regional nivå. Utvecklingsanslag och 1:1-medel i all ära men mer behöver till för att skapa en hållbar regional utveckling. Kompetensförsörjning, arbetsmarknad och landsbygdsutveckling är i allra högsta grad frågor som påverkar den regionala utvecklingen. Frågor som kräver tydlighet om var ansvar finns för att lyckas med kommande utmaningar och samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle och det offentliga. Därför bör även dessa frågor gå samma väg som det regionala utvecklingsansvaret och ansvaret flyttas till folkvalda regionpolitiker istället för på statsanställda tjänstepersoner. Med en avvalnad regionaliseringsdebatt behöver Centerpartiet flytta fram positionerna så att regionerna fortsatt kan utvecklas för och med sina invånare.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- Att frågor kopplat till landsbygdsprogrammet och landsbygdsutveckling skyndsamt flyttas från Länsstyrelserna till respektive region.

- Att Centerpartiet ser över hur landets regioner kan få ett tydligare ansvar i frågor kopplat till arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

Motionär/er:

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Utvidga det regionala utvecklingsansvaret".

I motionen föreslås "att frågor kopplat till landsbygdsprogrammet och landsbygdsutveckling skyndsamt flyttas från Länsstyrelserna till respektive region". Samt "att Centerpartiet ser över hur landets regioner kan få ett tydligare ansvar i frågor kopplat till arbetsmarknad och kompetensförsörjning".

Distriktsstyrelsen instämmer med motionären i att Centerpartiet behöver flytta fram positionerna så att regionerna kan fortsätta utvecklas.

Västmanland gjorde tillsammans med fler andra regioner, då landsting, ett mödosamt arbete att ge synpunkter på den dåvarande Indelningskommitténs arbete och förslag. Genom gemensamma konferenser och remissvar såg vi fram emot en verklig regionalisering, där fler beslut skulle flyttas närmare dem de berör. Men Indelningskommitténs arbete var och förblev ett kartprojekt och placerades senare i ansvarig ministers byrålåda.

Men precis som motionären lyfter så får inte arbetet för ökad regionalisering och decentralisering stanna av bara för att kartgränserna förkastades. Tvärtom, arbetet för att öka regionernas självbestämmande måste återigen upp på agendan och då också handla om decentralisering snarare än kartgränser.

Centerpartiet har i såväl idéprogram som stämmoprogram och motionsbeslut flertalet förslag för en ökad decentralisering. Förslagen i denna motion är i samma anda och som är, sett till den kompetensbrist som råder, särskilt angelägna frågor som behöver ett regionalt ansvar.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta att **bifalla** motionen

Motion §14:VIII Höj panten på glas- och plastflaskor

Glasflaskor har blivit vanligare i takt med att många mindre ölbryggerier använder glasflaskor till sin produkt. Det är i och för sig välkommet att aluminiumburkarna konkurreras ut av glasflaskor men dessvärre roar sig många konsumenter med att krossa flaskorna utomhus. Glassplittret kan skada hundar och vilda djur samtidigt som det är ett gissel för cyklister och andra som tar sig fram på luftpumpade hjul. En pant på fem kronor per flaska skulle kanske minska intresset för att förstöra flaskorna. Då lönar det sig att ta med sig flaskan hem istället för att kasta den på marken eller ut genom bilfönstret. Även plastflaskor är ett elände i naturen, inte minst i havet. Samtidigt blir plastflaskor allt vanligare för förvaring av saft och andra drycker, speciellt vid stordrift. Centerpartiet har redan tagit föredömliga initiativ när det gäller att begränsa användningen av plast. Men det behövs fler så att vi kan rädda stränder och hav.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att Centerpartiet verkar för att panten på glasflaskor sätts till fem kronor per flaska och att panten på plastflaskor höjs till fem kronor per flaska.

Motionär/er:

Charlotte Unander-Scharin, Skultuna CK-avd

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Höj panten på glas- och plastflaskor".

I motionen föreslås "att Centerpartiet verkar för att panten på glasflaskor sätts till fem kronor per flaska och att panten på plastflaskor höjs till fem kronor per flaska."

Det svenska pantsystemet är en del av producentansvaret för att öka andelen återvunnet material. Alla producenter av läskedryck och några särskilt i lag angivna drycker måste även tillhöra ett pantsystem.

Det lagen talar om är alltså att producerar och säljer du ex läsk ska flaskan ingå i ett pantsystem. Hur mycket pant som tas ut är däremot ägaren av pantsystemet som avgör. För att kunna finansiera och sköta systemet.

Sönderkastade glasflaskor är alltså ett bekymmer, för att inte tala om mängden plastflaskor som finns i omlopp. Ytterligare stimulering för att få bort dessa från gator och mark skulle vara önskvärt, men just höjd pant är inte lagstiftarens roll i systemet

Att fler typer av drycker, och därmed fler flaskor, ska omfattas av pantsystem, skulle kunna vara en väg att gå. Samt att satsa än mer på information för att höja det individuella medvetandet kring återvinning

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **avslå** motionen enligt vad som framförs i yttrandet

Motion §14:IX Spara energi och naturresurser

Genom att sortera olika sorters avfall separat blir det mycket lättare att återvinna dem. Desto renare dina sopor är desto större möjligheter finns det att använda materialen på nytt. Bäst resultat får man om soporna sorteras redan där de uppstår, till exempel hemma hos dig eller på din arbetsplats.

Återvinning och återbruk sparar på både miljö och energi. Såhär mycket energi sparas genom materialåtervinning:

- En konservburk som återvinns spar energi som räcker till 7 timmars tv-tittande
- En återvunnen aluminiumburk spar energi som räcker till ett dygn vid datorn
- Du kan koka 38 koppar kaffe på din dagstidning
- En påse matavfall kan bli biogas som räcker till 2,5 kilometers bilkörning
- Återvinn cykeln så sparas lika mycket koldioxid som om du kört bil mellan Karlstad och Kumla – 12 mil

Idag har alla har en skyldighet att sortera ut förpackningar, tidningar, elavfall, däck och batterier och lämna till särskild insamling. Om man saknar möjlighet att lämna exempelvis förpackningar och tidningar vid sin fastighet ska det lämnas vid återvinningsstationer eller andra samlingsplatser som producenterna hänvisar till.

Mängden hushållsavfall är dock ganska liten jämfört med de mängder som kommer från verksamheter. 2016 uppkom 27,5 miljoner ton avfall från verksamheter i Sverige.

Hur arbetar då våra 290 kommuner med återvinning i sin egen verksamhet? Miljöbarometern ställde frågan: Har kommunen avfallssortering med minst fem fraktioner i 80 procent av de verksamheter som kommunen ansvarar för?

47,2% svarade ja. 52,8% svarade nej! Då det är viktigt att påbörja arbetet i kommunalverksamhet för att visa på hur det ska se ut och göras.

För att öka klimatambitionerna än mer är det viktigt att antalet fraktioner som samlas in och återvinns också ökar. Här kan vi bli bättre. Matavfall är ett exempel där mängden omhändertaget avfall kan öka betydligt, kläder och textilier likaså.

Centerpartiet behöver göra mer för att öka takten och återvinningen.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att skärpa lagstiftningen för insamling av avfall till fler fraktioner.

Motionär/er:

Jenny Adolphson, Köpings C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Spara energi och naturresurser".

I motionen föreslås "att skärpa lagstiftningen för insamling av avfall till fler fraktioner".

Minskad användning av våra resurser är en viktigt pusselbit för att minska vår klimatpåverkan och vårt ekologiska fotavtryck. Minskad mängd avfall och ökad återvinning är vägar dit.

För att ta hela landet och alla Sveriges kommuner högre upp på avfallstrappan krävs, precis som motionären anför, tydligare och bättre lagstiftning. I dagens lagstiftning har alla hushåll en skyldighet att sortera ut returpapper, förpackningar, elavfall, batterier och grovsopor. Därtill ska kommunens regler för avfallshantering. Här har kommunerna olika ambitioner och hushållen har väldigt olika grad av uppfyllnad av såväl lagstiftning som det kommunala regelverket.

En av anledningarna till den dåliga efterlevnaden kan vara otydligheten och att det fungerar så olika mellan kommuner. Därför är en skärpning av lagstiftningen enligt motionärens intention en framkomlig väg för att få fler att ta hand om sitt avfall och i slutändan att minska mängden avfall.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **bifalla** motionen.

Motion §14:X Underlätta för behörighet till högskolan

Som regelverket ser ut idag måste man ha läst in behörighetskraven innan man söker en högskoleutbildning, där sista ansökningsdagen är i mitten av april för en utbildning som börjar på höstterminen. Detta innebär i många fall att en person som vill söka en utbildning men som behöver komplettera sina studier, ofta måste planera ett år i förväg. För att klara det kan man tvingas att antingen ta tillfälligt tjänstledigt för att läsa in betyg i kurser som krävs flera månader i förväg, alternativt läsa in på distans utöver sin vanliga sysselsättning, innan man ens vet om man blir antagen. Genom att tillåta studenter att läsa in enskilda kurser på gymnasienivå som krävs för behörighet till en högskoleutbildning parallellt med högskolestudierna förenklar vi för individer med enbart grundläggande behörighet att vidareutbilda sig senare i livet. Det skulle förkorta den totala studietiden och innebära att människor snabbare kommer ut i arbete.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att Centerpartiet verkar för att det ska vara möjligt att läsa in behörighet till en högskoleutbildning parallellt med högskolestudier.

Motionär/er:

Anton Sandell, Västerås

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Underlätta för behörighet till högskolan".

I motionen föreslås "att Centerpartiet verkar för att det ska vara möjligt att läsa in behörighet till en högskoleutbildning parallellt med högskolestudier".

Den högre utbildningen går det idag att få behörighet till på flera sätt. Exempelvis betyg från gymnasiestudier, högskoleprov och reell kompetens genom arbetslivserfarenhet.

Behörigheten är till för att varje sökande ska ha rätt förutsättningar för att klara studierna för kursen eller det specifika programmet på högskolan/universitetet. Genom alltför förenklade behörighetskrav riskerar studenter antas till utbildningar med fel förutsättningar och får därmed svårigheter att klara uppställda krav i utbildningen.

Om studenter som saknar rätt behörighet skulle antas till en högskoleutbildning sätts viktiga principer ur spel. Dels gällande vilken urvalsgrupp dessa studenter ska antas i och dels hur ska de bedömas mot andra sökande. En annan fråga är om behörigheten inte uppfylls under påbörjad utbildning vad händer då med studenten.

Distriktsstyrelsen menar att det redan idag finns flera olika sätt att få behörighet till högskolan samt att ett parallellt system skulle sätta behörighetskraven ur spel.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **avslå** motionen.

Motion §14:XI Inför förskoleklass i särskolan

2016 fick förskoleklassen en egen läroplan och sedan hösten 2018 är förskoleklassen en obligatorisk skolform. Det år barnet fyller 6 år har barnet rätt att börja i förskoleklass. Från och med den 1 juli 2019 blir det även obligatoriskt att kartlägga alla elevers kunskaper i matematiskt tänkande och språklig medvetenhet. Detta för att tidigt upptäcka elever som har särskilda utmaningar och ge dem stöd utifrån sina behov. Det är en stor fördel att elever med någon form av funktionsnedsättning i första hand går inkluderat i en vanlig klass och att det blir en bra övergång från förskola till förskoleklass. En grupp barn riskerar dock fortfarande att komma i kläm. Ofta är det barn med omfattande funktionsnedsättningar som efter utredning har rätt att läsa efter särskolans läroplan och som har svårt att klara en inkludering i en vanlig förskoleklass. Idag saknar grundsärskolan och träningsskolan förskoleklass. Det innebär i praktiken att en elev kan tvingas gå ett år i en vanlig förskoleklass, för att sedan byta till särskola i årskurs 1 och knyta nya kontakter med nya elever och ny personal. Barn har behov av trygghet och kontinuitet i sociala kontakter för att få rätt förutsättningar i lärandet, vilket inte gynnas av byten och uppbrott. Lösningen kan då istället bli att barnet tvingas vara kvar ett extra år i förskolan för att sedan börja årskurs 1 i grundsärskola, alternativt börja årskurs 1 ett år tidigare och gå miste om förskoleklassåret, eller att gå i årskurs 1 under två år. För föräldrar kan det kännas tryggt att vara kvar ett extra år i förskolan, men för barnet kan det innebära att det inte får chans att utvecklas fullt ut utifrån sina förutsättningar. Alla barn har rätt att få en bra start i skolan och få ta del av förskoleklassen utifrån sina förutsättningar.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att förskoleklass ska inkluderas i särskolans uppdrag

Motionär/er:

Vicki Skure-Eriksson, Västerås kommunkrets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Inför förskoleklass i särskolan”.

I motionen föreslås ”att förskoleklass ska inkluderas i särskolans uppdrag”.

Vid införandet av förskoleklassen var tanken bland annat att göra en bättre övergång från förskola till grundskolan. Utveckling har sedan skett och sedan höstterminen 2018 är förskoleklassen obligatorisk, alltså en del av skolplikten.

Förskoleklassen är dock fortsatt inte en del av grundskolan.

Det finns dock vissa förbehåll och anpassningar för att se till det individuella lärandet och mogenheten hos barnet/eleven. Bland annat kan elev börja tidigare eller senare, eller rent av få hoppa över förskoleklassen genom att vara kvar ett år ytterligare i förskolan.

För barn som senare kan komma bli elever i grundsärskolan finns här alltså en alternativ skolgång. På både gott och ont. Barn med utvecklingsstörning är ofta exempelvis känsligare för förändringar. Att byta lärmiljö kan därmed vara en svår förändring, vilket gör det viktigt att göra så få skiftningar som möjligt för att vidhålla barnets trygghet.

Att tidigt placera elever inom särskolan kan leda till fler fall av felaktiga placeringar. Det är viktigt att bedömningar görs inom förskoleklassens uppdrag, även för de elever som eventuellt befinner sig i gränslandet mellan grundskola och grundsärskola. Det är således inte helt problemfritt att utveckla förskoleklass inom grundsärskolan.

Distriktsstyrelsen menar att så länge förskoleklassen inte är en del av grundskolans stadier, bör nuvarande anpassningar som finns vara rådande. Men instämmer till viss del i problematiken.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **instämna i motionens intentioner** enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:XII Sätt gräns på tiden för utredning av sjukersättning

Patientsäkerhetslagen säger att en läkare inte får göra en bedömning utan att ha träffat patienten. Men det finns ingen lag som säger att Försäkringskassans handläggare inte kan göra det. Ändå är utredningstiden för en del sjukersättningsärenden orimligt långa. Att det kan ta upp till 4 månader är inte skäligt. De långa utredningstiderna sätter även de drabbade personerna i en svår ekonomisk sits. Människor ska inte behöva ta lån för att inte hamna hos kronofogden vid en sjukskrivning som vara över 14 dagar, för att Försäkringskassan dröjer med sina beslut. En skärpning behövs för att inte, ofta redan utsatta, personer ska sättas i ekonomisk knipa och ovisshet.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att centerpartiet verkar för att sätta en gräns på handläggningstiden för att utreda rätten till sjukersättning.

Motionär/er:

Jenny Adolphson, Köpings C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Sätt gräns på tiden för utredning av sjukersättning".

I motionen föreslås "att Centerpartiet verkar för att sätta en gräns på handläggningstiden för att utreda rätten till sjukersättning".

Att vänta på beslut om sin sjukpenning (då det är sjukpenning som avses i motionens lydande, inte sjukersättning) ska inte sätta den egna ekonomin på spel. Att behöva leva på sparade pengar eller i värsta fall lånade pengar är inte skäligt.

Försäkringskassan lyder under Förvaltningslagen och det är där handläggningen stipuleras. Det anges bland annat:

"Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts." (Förvaltningslagen §9).

Försäkringskassans handläggning har enligt detta ett regelverk att följa. De oskäligen handläggningstider som till viss del finns behöver minimeras. Det är en självklarhet.

Men att i lag uttrycka att handläggning ska ske inom eller under en viss tidsangivelse är problematiskt. Vad skulle påföljden bli om handläggningen drar över den satta tidsgränsen. Nuvarande regelverk rör inte enbart ärenden om sjukpenning, att då lagstifta i ett särskilt ärendeslag skapar frågeställningar hur myndigheten, i detta fall Försäkringskassan, ska och kan prioritera sina olika typer av handlägningsärenden.

Intentionen i motionen är således god och felaktigheter i systemet behöver rättas till. Men att lagstifta om handläggningstider riskerar skapa ett trubbigt system som inte fyller dess syfte.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **instämma i motionens intentioner** i enlighet med yttrandet.

Motion §14:XIII Gängkriminalitet

Det blir rubriker när det blir uppgörelser mellan gäng i form av skjutningar. Men gängkriminalitet pågår hela tiden utan att det blir rubriker och de som lider mest är förstås de som har det i sin närhet varje dag. Det framförs ibland att gängkriminaliteten i Sverige, i förhållande till Sveriges storlek, hör till de värsta i Europa. Oavsett om det är sant eller en överdrift så måste Sverige göra något mer aktivt åt problemet än vad som görs nu. Att lite slappt säga att det beror på socioekonomiska faktorer är helt otillräckligt. Problemet är inte unikt och det finns mycket att lära sig av hur andra länder har hanterat frågan där en av de viktigaste åtgärderna har varit att se till att gängledare förlorar sin höga status.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet arbetar för åtgärder med fokus på gängledarnas status

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Gängkriminalitet".

I motionen föreslås "att Centerpartiet arbetar för åtgärder med fokus på gängledarnas status".

Den organiserade brottsligheten och gängkriminaliteten behöver bekämpas på alla möjliga plan. Genom översyn av straffskalor för olika brott, till bättre förutsättningar för Polismyndigheten och ner till kommunernas viktiga brottsförebyggande arbete.

Centerpartiet har också fler förslag för att bryta kriminaliteten och motarbeta destruktiva miljöer. I stämmoprogrammet ”Trygghet i hela landet” nämns bland annat:

- Se över straffrabatten för återfallsförbrytare.
- Skärpa straffen för grova brott och se till att straffskalorna används fullt ut.
- Polisen behöver ta lärdom från andra länders sätt att bekämpa den organiserade brottsligheten, ex hur man arbetat i New York, USA.

Det är dock viktigt att skilja på politikens roll och vad Polisen ska hantera. Politiken ska i första hand som lagstiftare och anslagsgivare ge Polisen rätt verktyg för att klara sitt uppdrag och i mindre del detaljstyra det brottsbekämpande arbetet. Var och hur den organiserade brottsligheten bekämpas är av sådan karaktär att det måste vara upp till Polismyndigheten att bestämma hur insatser görs.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **avslå** motionen enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:XIV Sekretess för vittnen

Vittnen är ofta avgörande för att lösa brott och därmed upprätthålla trygghet och säkerhet i samhället. Tyvärr händer det att vittnen hotas för att avstå från att vittna vilket är ett hot mot hela rättssystemet.

Vittnen ska inte kunna vara anonyma gentemot rättssystemet. Däremot måste man öppna upp möjligheten att vittnens identitet ska kunna sekretessklassas och skyddas och det ska vara absolut sekretess, dvs. inte en sekretess som omprövas fall för fall om någon begär ut uppgifterna.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

- att Centerpartiet driver frågan om möjlighet till sekretess för vittnen

Motionär/er:

Christer Gustafsson, Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Sekretess för vittnen”.

I motionen föreslås ”att Centerpartiet driver frågan om möjlighet till sekretess för vittnen”.

Motionen lyfter en mycket angelägen frågeställning. Enligt flera myndigheter, bland annat Polismyndigheten, finns ett växande problem med personer som inte vågar eller vägrar att ställa upp som vittnen. Detta särskilt kopplat till grövre brottslighet med gängkriminalitet som det bottnar i.

En utveckling likt detta är självfallet viktig att bryta. Men det gäller att bryta den inom det som kan och ses som rättssäkert. Rättssäkerheten är viktig att värna om och stå upp för. Det handlar om legitimitet för systemet och för att säkerställa att oskyldiga inte döms.

Att veta vem som vittnar är en del av rättssäkerheten. Att släppa fram för anonymitet i vittnesförfarandet sätter därmed nuvarande rättssäkerhet på prov. Distriktsstyrelsen menar att det är grundläggande för att få till rättrådiga rättegångar och domar att vittnen inte hålls anonyma, eller bakom sekretess. Arbetet bör istället fokuseras kring vittnesskydd och förebyggande arbete för att säkerställa rättsinstansernas förtroende hos befolkningen.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **avslå** motionen.

Under distriktsstyrelsens behandling fanns även ett bifallsyrkande till motionen.

Motion §14:XV Hjälp att bearbeta krisen

Att bli utsatt för ett brott kan skapa många oroliga tankar hos brottsoffret. Det kan vara svårt att veta vart man ska vända sig för att få adekvat hjälp att bearbeta krisen och psykologhjälp. Var i Sverige du bor kan också vara avgörande, såväl vilket försäkringsbolag du valt. Så här olika kan det se ut enligt brottsofferjouren: Kommunen: Socialtjänsten gör en bedömning av den hjälpsökandes behov av ekonomiskt bistånd för kostnader för psykoterapi. Brottsoffer eller ej är inte i fokus. Vissa kommuner har utarbetat särskilda grupper eller mottagningar för vissa brottsofferkategorier, där man erbjuder samtal. Landstinget: Öppenmottagningen gör en bedömning av den hjälpsökandes behov. En remiss kan utfärdas till en psykoterapeut. Brottsoffer kan ibland remitteras till Kris- och traumacentrum, som har kompetens på traumabearbetning och särskilt tar emot personer utsatta för våld och övergrepp. Ett fåtal sjukhus har särskilda enheter för omhändertagande av brottsoffer. Det är ofta verksamheter för kvinnor utsatta för övergrepp. Försäkringsbolag: Vissa försäkringar täcker kostnad för uppemot tio samtal med psykolog efter till exempel rån eller misshandel. Ofta krävs polisanmälan. Ibland gäller inte försäkringen vid våld i nära relationer. Vissa arbetsgivare har kollektivavtal och det kan, om skadan klassas som arbetsskada, ge ersättning för till exempel psykoterapi.

Din försäkring kan ge dig förtur hos Kris- och Traumacenter. Brottsoffermyndigheten: Om brottet polisanmälts kan man ansöka om ersättning för kränkning och kostnader för psykoterapi hos Brottsoffermyndigheten. Detta förutsätter att inte gärningsmannen betalar skadestånd eller att det egna försäkringsbolaget står för de kostnaderna. Myndigheten gör en egen bedömning enligt brottsskadelagen. Ideella organisationer: Få ideella organisationer kan erbjuda professionell psykoterapi. En del ideella brottsoffer- och kvinnojourer erbjuder gruppsamtal, självhjälpgrupper eller kontinuerlig krisbearbetning, ofta ledda av erfarna – men inte professionella – personer. Ofta kan den ideella föreningen förmedla vidare eller hjälpa till att ställa krav på krisbehandling. Att söka hjälp privat: Utbudet av privata behandlare är stort. Kostnaden för behandling varierar. Det finns en rad rikstäckande föreningar där du kan söka efter en legitimerad behandlare. Som det framgår av ovan finns ingen samstämmighet i det stöd ett brottsoffer kan förvänta sig för hjälp. Det behövs en ökad jämlikhet och tydligare ansvar för brottsoffrens bästa. En nationell samordning eller ansvarsutpekande behövs – exempelvis kan Brå tillsammans med andra myndigheter/organ få det uppdraget.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att alla som utsätts för ett svårt brott ska kunna erbjudas psykologhjälp och att ett nationellt ansvar tas för att klara det.

Motionär/er:

Jenny Adolphson, Köpings C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Hjälp att bearbeta krisen”.

I motionen föreslås ”att alla som utsätts för ett svårt brott ska kunna erbjudas psykologhjälp och att ett nationellt ansvar tas för att klara det.”

Att bli utsatt för ett brott kan och är ofta en psykisk påfrestning, kanske inte alltid direkt i anslutning vid brottet. Oro, osäkerhet och andra tankar kan komma även en tid efter att brottet skett. Då är det viktigt att stöd och hjälp finns. Stödet måste också vara likvärdigt i hela landet, precis som motionären framför.

I dagens system ska Polisen alltid fråga den som blivit utsatt för brott om hen är i behov av eller önskar stöd. Detta ska i så fall meddelas till Brottsofferjouren för kontakt. Att denna kedja ska fungera beror på dels att frågan ställs till brottsoffret samt att hen är mottaglig för stöd vid just det tillfället. Det finns uppenbara risker i det förfarandet att personer går miste om stöd.

Information hur man får stöd som utsatt för ett brott, eller som närstående, behöver bli tydligare. Att alternativ genom försäkringar finns är självklart välkommet, men det grundläggande måste få en tydligare roll och samordning.

En nationell kraftsamling behövs där Polisens roll och Brottsofferjouren görs tydligare. Brottsofferjouren bör också få bättre resurser nationellt för att kunna vara den samordnande instansen för ett bättre stöd för brottsoffer.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **bifalla** motionen enligt vad som framförs i yttrandet.

Motion §14:XVI Visionen om Idrott hela livet kräver höjda anslag till idrotten!

Idrott är en viktig del i många människors liv, både som utövare och som underhållning. Att tidigt lära barn sunda vanor som rörelse och aktivitet ökar möjligheten att de fortsätter ett aktivt idrottande även senare i livet, vilket också påverkar folkhälsan positivt. Människor som idrottar mår bättre, både fysiskt och psykiskt. Idrotten fostrar och förenar människor med olika bakgrund och förutsättningar och tar ett viktigt socialt ansvar vilket stärker tryggheten och den sociala hållbarheten i samhället. Spontanidrottsytor möjliggör att människor kan vara aktiva oavsett storlek på plånbok. Däremot kan det för vissa barn och familjer vara oerhört svårt ekonomiskt att kunna vara med i idrottsklubbar och betala träningsavgifter. Samtidigt är avgifterna avgörande i många föreningars ekonomi och möjlighet att driva verksamhet. I takt med att befolkningen ökar i Sverige ökar även andelen idrottsutövande barn och unga. Det är naturligtvis mycket glädjande. Däremot har anslagen till det statliga LOK-stödet som föreningar kan söka för barn och unga i åldern 6-25 år inte ökat. Det har snarare blivit så att samma summa pengar ska fördelas på fler, vilket betyder att idrottsföreningarna missgynnas av att fler barn och unga idrottar. Inom paraidrotten finns ingen övre åldersgräns för LOK-stödsberättigad medlem. Det är bra och viktigt eftersom många vuxna med funktionsnedsättning har en låg inkomst. Även många äldre mår bra av att idrotta. Däremot kan det vara svårt för klubbarna att hålla träningsavgifterna låga eftersom idrottare äldre än 25 år inte genererar något LOK-stöd.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att de statliga anslagen till LOK-stödet höjs rejält

att se över möjligheten att bredda LOK-stödet till att även inkludera äldre utövare

Motionär/er:

Vicki Skure-Eriksson, Västerås kommunkrets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Visionen om idrott hela livet kräver höjda anslag till idrotten".

I motionen föreslås "att de statliga anslagen till LOK-stödet höjs rejält" samt "att se över möjligheten att bredda LOK-stödet till att även inkludera äldre utövare".

Motionens intention är god, forskning visar på starkt samband mellan fysisk aktivitet och god hälsa i livet i övrigt. Med en åldrande befolkning är detta ett mycket angeläget förebyggande hälsoarbete.

En generell höjning av nuvarande LOK-stöd skulle säkerligen skapa bättre förutsättningar för många idrottsföreningar runt om i landet. Hur detta ska finansieras är en mer svårbedömd fråga.

Inom idrottsrörelsen finns även otaliga projekt och initiativ till ökad rörelse genom hela livet.

Men samtidigt är kanske inte den organiserade idrotten svaret på rörelse för alla i alla åldrar. Det finns många olika sätt att röra sig och vara fysiskt aktiv. Inte minst vilar också ett högt individuellt ansvar för sin egen hälsa.

Distriktsstyrelsen menar därmed att frågan är viktig ur ett samhälls- och ett folkhälsoperspektiv att stimulera till ökat rörlighet och fysisk aktivitet genom hela livet. Men är frågande om just LOK-stödet är vägen fram.z

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **instämna i motionens intentioner**.

Motion §14:XVII Rätten till en värdig död

I Sverige är det förbjudet med dödshjälp. Enligt Inizio undersökning är dock endast 12 % emot aktiv dödshjälp, alltså är 88 % för det. I Europa finns dessutom ett flertal länder där man kan få dödshjälp, exempelvis Nederländerna-Luxemburg-Schweiz. Samt vissa delstater i USA. Det vanligaste argumentet är människans lika värde.

I den amerikanska delstaten Oregon tillåter man dödshjälp i följande fall:

- Patienten är över 18 år.
- Patienten är psykisk frisk och befinner sig i slutskede av en sjukdom som väntas leda till döden inom ett halvår.
- Patienten har minst 2 gånger med minst 15 dagars mellanrum önskat om att avsluta livet.
- Patienten har uttryckt det skriftligt.

När patienten har blivit utredd av två läkare som är eniga om att patienten uppfyller ovanstående krav, skrivs sömntabletter ut som man själv bestämmer när man och om man vill ta.

Jag anser att aktiv dödshjälp även bör införas i Sverige för en mer värdig död för de som så önskar. Självklart ska detta göras varsamt, med största respekt varpå en modell liknande den i Oregon kan användas.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att Centerpartiet ska arbeta för att aktiv dödshjälp och därmed Rätten till en Värdig död införs Sverige.

Att Centerpartiet driver frågan och driver frågan i berörda instanser.

Motionär/er:

Marie Westling, Hallstahammars C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Rätten till en värdig död".

I motionen föreslås "att Centerpartiet ska arbeta för att aktiv dödshjälp och därmed Rätten till en Värdig död införs Sverige." Samt "att Centerpartiet driver frågan och driver frågan i berörda instanser".

Aktiv dödshjälp är i mångt och mycket en fråga av etisk karaktär.

Till diskussionen om aktiv dödshjälp, eller rätten till en värdig död som motionären vill lyfta fram, ska den idag väl utvecklade palliativa vården föras. Palliativ vård, eller vård vid livet slutskede utvecklas ständigt och med respekt för individens önskas om sin sista tid i livet. Idag går det bland annat att fransäga sig livsuppehållande behandling. Det är även tillåtet att ångestdämpa och smärtstilla en patient även om konsekvensen blir ett förkortat liv.

Men att gå till en aktiv form av dödshjälp svårare att etiskt försvara. Bland annat utifrån sjukvårdens etiska grundprinciper om att stå i livets tjänst, bota, lindra och trösta.

Samhällets etik om att ingen annan människa har rätt att ta en annans människas liv ifrågasätts även vid införande av aktiv dödshjälp.

Distriktsstyrelsen anser det därmed inte var etiskt försvarbart utifrån de osäkerhetsfaktorer som finns och ser hellre att rätten till värdig död säkerställs inom den palliativa vården än genom dödshjälp.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **avslå** motionen.

Mot distriktsstyrelsens beslut reserverade sig Anna Gunstad Bäckman och Barbro Larsson, till förmån för bifall till motionen.

Motion §14:XVIII Stärk individens rätt att utvecklas - inför vårdval habilitering och fritt val av hjälpmedel i hela landet

Forskning visar att det är viktigt med rörelseträning och fysisk aktivitet för att både kroppen och hjärnan ska må bra. Detta gäller alla människor. Samtidigt ser vi att människor som lever med någon form av funktionsnedsättning har mycket sämre hälsa än befolkningen i övrigt. Det betyder att aktiv träning och fysisk aktivitet har allra störst positiv effekt för personer med funktionsnedsättning. Trots denna kunskap saknas tillräckligt fokus på att människor med funktionsnedsättning i Sverige ska kunna leva fysiskt aktivt och bli fullt ut delaktiga i samhället. Många barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning och deras anhöriga upplever att de har begränsade möjligheter att själva styra över habiliteringsinsatser och hjälpmedel. Habiliteringen upplevs som ytterligare en instans som man måste kämpa emot för att försöka få den hjälp man behöver. Insatserna upplevs trögrörliga, mer som inveckling än utveckling. Ibland kan man också uppleva att det finns ett ointresse från vissa inom professionen att ta till sig av nyare forskningsrön och nya hjälpmedel som kan bidra till bättre hälsa och ett friare och friskare liv. Det är lättare att få medicinska behandlingar mot spasticitet och passiviserande hjälpmedel än träning och hjälpmedel som underlättar aktiv rörelseträning. I Australien har man sedan några år tillbaka infört ett nytt system, NDIS, som går ut på att makten istället ligger hos personen som har funktionsnedsättningen och dennes familj. De organisationer som erbjuder habiliteringsinsatser har ett tydligt servicefokus och en positiv drivkraft för att visa att de som vänder sig till just deras verksamhet får hjälp att utvecklas både fysiskt och psykiskt så långt så möjligt. Det finns också en tydlig koppling mellan organisationerna som erbjuder träning och civilsamhället i övrigt. Ofta är inslag av paraidrottsutövande invävt i den träning som erbjuds på träningscentret och deltagarna uppmuntras att prova olika idrotter och bli aktiva paraidrottare. Det är dags att vi i Sverige höjer ribban och hjälper alla människor att uppnå sina mål, med ökad självständighet och full inkludering i arbetslivet och samhället i övrigt. Genom att styra resurserna till där de ger mest nytta kan vi nå mycket längre.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att stärka individens rätt till att leva ett aktivt liv

att vårdval habilitering och fritt val av hjälpmedel införs i hela landet, till exempel med inspiration från Australiens modell

Motionär/er:

Vicki Skure-Eriksson, Västerås kommunkrets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion ”Stärk individens rätt att utvecklas – inför vårdval habilitering och fritt val av hjälpmedel i hela landet”.

I motionen föreslås ”att stärka individens rätt till att leva ett aktivt liv” och ”att vårdval habilitering och fritt val av hjälpmedel införs i hela landet, till exempel med inspiration från Australiens modell”.

Habilitering och möjligheten till rätt stöd handlar i förlängningen om lika möjligheter för alla individer att leva ett fritt liv. Det är dock viktigt att habiliteringen ser till alla individers behov av stöd och insatser, inte enbart ett visst segment. Där kan ett nationellt vårdval hjälpa till att utöka valmöjligheterna för habiliteringsinsatser.

I Sverige är välfärden gemensamt finansierad och varje huvudman har möjlighet att utforma insatser efter behovet som råder inom sitt område. Den skattefinansierade modellen ställer därmed krav på nogsamhet och att få ut det bästa för medborgarna. För att säkerställa jämlikheten är det viktigt att insatser och annat baseras på forskning och beprövad erfarenhet. I detta måste regionala skillnader i utbud och verksamhet få råda för att utveckla nya arbetssätt och nya former av hjälpmedel.

Distriktsstyrelsen ser därmed att fria val av hjälpmedel kan vara svårt att applicera rakt av från en modell från ett annat land med en annan finansieringsprincip. Därmed anser distriktsstyrelsen att intentionen i motionen är god och en början till förändring kan vara att vårdvalet för habilitering införs, men att hjälpmedel behöver provas ytterligare.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **bifalla** motionens första att-sats, besvara andra att-satsen.

Motion §14:XIX Läkemedelsförskrivning

Idag är det lagstyrt vilka som får förskriva läkemedel och denna uppgift följer med en yrkeslegitimation. Förskrivningen är samtidigt en ekonomisk transaktion då vissa läkemedel bekostas av samhället enligt läkemedelsförmånen. Rätten att förskriva läkemedel har ingen tidsbegränsning utan gäller så länge förskrivare har sin legitimation. Detta innebär att förskrivare kan ha slutat sin anställning som yrkesverksam men ändå fortsätta att förskriva läkemedel utan att det blir journalfört och då kan det leda till en risk för patienten. Dessutom kan det vara så att samhället får ta kostnaden.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

Att Centerpartiet arbetar för en modern läkemedelsförskrivning som inte innebär en risk för patienterna

Motionär/er:

Barbro Larsson Sala

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Läkemedelsförskrivning".

I motionen föreslås "att Centerpartiet arbetar för en modern läkemedelsförskrivning som inte innebär en risk för patienterna".

Läkemedel och användningen av dessa ökar ständigt i vårt samhälle. Det beror i första hand på sjukvårdens utveckling där allt fler sjukdomar kan botas.

Men det finns också andra anledningar. Patienters läkemedelslistor riskerar bli allt längre och längre, främst i gruppen äldre. Samtidigt brister ofta de läkemedelsgenomgångar som patienten har rätt till – det vill säga, nya läkemedel läggs till för nya åkommor, men äldre läkemedel tas inte bort. Detta kan i värsta fall vara en fara för patienten.

För att göra rätttrådiga läkemedelsgenomgångar måste journaler och läkemedelslistor vara uppdaterade och korrekta. Att då, som motionären lyfter, ha ej yrkesverksamma som fortsatt får förskriva läkemedel utan särskild granskning eller journalföring hotar patientsäkerheten.

Distriktsstyrelsen tycker därför att motionären lyfter ett angeläget ämne och instämmer att läkemedelsförskrivningen behöver ses över. Ett steg kan exempelvis vara krav på digitala recept, för att göra gamla receptblock ogiltiga.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **bifalla** motionen.

Motion §14:XX Avlösningshem enligt finsk modell

Andelen äldre ökar och kommer så fortsatt göra framöver och oavsett om vi blir friskare eller sjukare med åldern vet vi att nya former för äldreomsorg behövs. Anhörigvård är redan idag vanligt i Sverige, men kan vara betungande både fysiskt och psykiskt för den som vårdar i hemmet. Det är ändå lätt att anta att denna vårdform kommer att öka – platser på service- eller äldreboenden kommer inte vara tillräckliga och alla kommer heller inte vilja flytta från sitt boende. Därför behöver fler modeller för hur anhörigvården ska fungera införas. Särskilt hur avlastning erbjuds och utförs för den som vårdar en närstående. I Finland finns en modell där den som vårdar får en del beviljad ledighet då vårdtagaren kan behandlas i eller ett annat boende. I lösningen finns möjligheten att komma till ett annat privat hem – alltså inte kommunens korttidsboende, som kanske är den vanligaste

lösningen i Sverige idag. Det är en form av valfrihetsform där den som behöver avlastning som anhörigvårdare kan välja ett privat hem som ett så kallat avlösningshem. Avlösningshemmet är ett privat hem som har plats och ork att agera som avlastare. Kanske är det ett piggare pensionärspar eller liknande som har plats och utrymme att hjälpa till. Avlösningshemmet ska såklart vara godkänt av kommunen och man ersätts på liknande sätt som ordinarie anhörigvårdare. Detta har blivit en lyckad satsning i Finland och som skapar trygghet för den som vårdas och även ett tryggt stöd för den som behöver avlastning.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att Centerpartiet arbetar fram en modell för avlösningshem, i enlighet med de intentioner som motionen för fram.

Motionär/er:

Taina Malmgren, Köpings C-krets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Avlösningshem enligt finsk modell".

I motionen föreslås "att Centerpartiet arbetar fram en modell för avlösningshem, i enlighet med de intentioner som motionen för fram".

Andelen äldre ökar och kommer fortsatt öka i hela landet kommande år. Det beror på både medicinska framsteg som gör att vi lever längre och den demografiska kurvan.

Demografin visar även att allt färre ska försörja allt fler. Det gör att fler alternativ för hur välfärden ska organiseras behövs utredas, tas fram och sjösättas.

Redan idag är anhörigvård en vanlig vårdform och den kommer säkerligen bli allt vanligare. Många äldre vill också bo kvar hemma allt längre vilket kräver insatser av olika slag.

Modellen med avlösningshem är en intressant form för att erbjuda anhörigvårdare avlastning. Idag finns olika kommunala lösningar med placering på korttidsboenden, avlösarservice med flera alternativ beroende på de kommunala förutsättningarna.

Det är även de kommunala förutsättningarna som behöver bestämma om avlösningshem är en form för varje enskild kommun. Intentionen i motionen är god men med respekt för det kommunala självstyret bör avlösningshem inte beslutas på nationell nivå.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **instämna i motionens intentioner** och uppmana kommuner att prova modellen utifrån kommunens förutsättningar.

Motion §14:XXI Minska den psykiska ohälsan med tidig kartläggning och rätt stöd

Folkhälsomyndighetens senaste rapport visar att allt fler unga svenskar lider av psykisk ohälsa. Det kan visa sig som sömnsvårigheter, nedstämdhet, oro och magont. Under de senaste trettio åren har andelen 13- och 15-åringar som ofta och återkommande visar symptom på stress fördubblats. Undersökningen visar att huvudorsaken till utvecklingen är faktorer inom skolan. Skolprestationerna i Sverige har sjunkit och utvecklingen sammanfaller med den ökade psykiska ohälsan bland unga. En grupp som blir särskilt utsatt är de som har inlärningssvårigheter och någon form av intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsvariation. Ungefär en tredjedel av alla elever har någon form av läs-, skriv-, matematik- och koncentrationssvårigheter. Vissa går att diagnosticera som exempelvis dyslexi, dyskalkyli, språkstörning, ADHD, autism eller svag begåvning. Andra elever uppfyller inte alla kriterier för en diagnos men har ändå svårigheter. Därför är det viktigt med tidig kartläggning och att sätta in rätt resurser i tid. Skollagen är strikt när det gäller skolans ansvar att ge varje barn

möjlighet att få undervisning efter sina förutsättningar. I praktiken hjälper denna rättighetslagstiftning föga då många barn med funktionsvariation och inlärningssvårigheter upptäcks alltför sent, inte sällan i samband med att de blir hemma en längre tid från skolan och får problematisk skolfrånvaro, blir så kallade "hemmasittare". Idag finns det brister i att systematiskt kartlägga intellektuell funktionsvariation eller inlärningssvårigheter tidigt i barns liv för att på så sätt bygga upp en bra inlärningsmiljö som gynnar inlärning för just dessa barn. Föräldrar till yngre barn som avviker från den normala utvecklingen får ofta höra att det bara är att "vänta och se". Det är dock det sämsta man kan göra. Barn som avviker behöver rätt stöd omgående. Barnhälsovården är regionernas ansvar. Förskola och skola är ett kommunalt ansvar. Trots att skollagen är tydlig varierar stödet till de som behöver extra stöd av någon form för att klara sin skolgång. En tidig upptäckt av de som behöver extra stöd skulle underlätta inlärning, undvika stress hos både personal och framför allt barnen själva och också möjligheten att få en fungerande förskole- och skolgång. Genom att tidigt upptäcka barn och elever som "faller utanför normen" och sätta in rätt stöd minskar risken för psykisk ohälsa senare i livet. Elever som lätt blir utåtagerande behöver mötas av personal som fått utbildning och handledning i låg-affektivt bemötande. Det gynnar allas arbetsmiljö och motverkar psykisk ohälsa, ströfrånvaro och att elever blir hemmasittare. Uttrycket ESSENCE (= Early Symptomatic Syndromes Eliciting Neurodevelopmental Clinical Examinations) myntades av Professor Christopher Gillberg och avser tidiga utvecklingsneurologiska/Neuropsykiatriska störningar som innebär funktionsnedsättande symtom under tidiga barndomen och som motiverar kliniska utvecklingsneurologiska undersökningar. Det kan vara exempelvis ADHD, OCD, GAD, Asperger, epilepsi, neuromuskulära sjukdomar och intellektuell funktionsnedsättning. För att göra det riktigt enkelt skulle man kunna säga; Olika störningar i hjärnan som uppkommer tidigt och som är så pass allvarliga att de innebär en nedsättning av barnets funktioner och som, till följd av detta, behöver undersökas på en neurologisk mottagning. Elever som misslyckas i skolan löper större risk att hamna i utanförskap. Ny forskning visar att hela ESSENCE-gruppen (besvär från något inom ESSENCE) finns hos 76 % av de som begår brott. Det betyder att det finns både stora medmänskliga och samhällsekonomiska vinster av tidigt upptäcka barn med särskilda behov och att sätta in rätt stöd i rätt tid.

Jag/vi föreslår distriktsstämman besluta:

att Centerpartiet verkar för att utveckla ett nationellt program för systematisk kartläggning av barns tidiga utveckling enligt ESSENCE

att säkerställa bättre samverkan kring ESSENCE mellan barnhälsovården, skolhälsovården, förskola och skola

att säkerställa att tidiga insatser sätts in för barn som upptäcks vid kartläggningen

Motionär/er:

Vicki Skure-Eriksson, Västerås kommunkrets, Pia Berglund Norrköpings kommunkrets

Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut ang motion "Minska den psykiska ohälsan med tidig kartläggning och rätt stöd".

I motionen föreslås "att Centerpartiet verkar för att utveckla ett nationellt program för systematisk kartläggning av barns tidiga utveckling enligt ESSENCE; att säkerställa bättre samverkan kring ESSENCE mellan barnhälsovården, skolhälsovården, förskola och skola; att säkerställa att tidiga insatser sätts in för barn som upptäcks vid kartläggningen".

ESSENCE och tidig upptäckt av dessa störningar finns inskrivet i Centerpartiet Västmanlands länsprogram för mandatperioden 2018 – 2022.

Tidig upptäckt är viktigt för välmående hela livet hos varje individ och för individer med eventuella störningar otroligt viktigt för individens utveckling. Det handlar om alla människors lika rättigheter och möjligheter.

Dagens stora problem med ohälsa och oroliga lärmiljöer på många håll kräver nya metoder. Den tidiga kartläggningen har också brett forskningsstöd och bör systematiseras för att få effekt, såsom motionen anför.

Allt för många skolor och vårdinrättningar tar för lätt på frågan och agerar inte i tid, eller i värsta fall bollar elever mellan varandra. Genom gemensamt arbetssätt kan detta motverkas.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att **bifalla** motionen. Samt att ge regiongruppen i uppdrag att driva frågan om ett införande av ESSENCE i Region Västmanland.

[illegible]

[illegible]

[illegible]